

Folkbokföring och SPAR
– några registerfrågor

Innehåll

Sammanfattning	5
1 Författningsförslag	7
1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret	7
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.....	9
1.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret	12
1.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet	17
2 Bakgrund.....	21
3 Gällande rätt	23
3.1 Allmänt.....	23
3.2 Historik	23
3.2.1 Utvecklingen av folkbokföring	23
3.2.2 Folkbokföring i datoriserad form.....	23
3.3 Folkbokföringen och SPAR i dag.....	26
3.3.1 Folkbokföringens syfte	26
3.3.2 Hur Skatteverket förser samhället med folkbokföringsuppgifter	27
3.3.3 Elektroniskt utlämnande	28
3.3.4 Sekretess.....	28
3.3.5 Om personlig integritet	29
3.3.6 Direktåtkomst och utlämnande på medium för automatiserad behandling....	30
3.3.7 Navet och SPAR	32
3.3.8 Personbevis	32
4 Förslag	34
4.1 Folkbokföring	34
4.1.1 Utlämnande av personuppgifter till andra myndigheter.....	34
4.1.1.1 Kvarskrivning.....	34
4.1.1.2 Ny regelmodell för elektroniskt utlämnande till andra myndigheter	35
4.1.1.3 Utlämnande till myndighet genom direktåtkomst eller på medium för automatiserad behandling	40
4.1.2 Utlämnande av personuppgifter till enskilda	42
4.1.2.1 Utlämnande till enskilda genom direktåtkomst.....	42
4.1.2.2 Utlämnande på medium för automatiserad behandling	44
4.1.3 Vägledande avgöranden	48
4.2 Det statliga person- och adressregistret	49
4.2.1 Modernisering av SPAR	49
4.2.2 Uppnå en bättre överensstämmelse med regleringen av folkbokföringsdatabasen	50
4.2.3 Uppgifter som får behandlas i det statliga personregistret.....	50
4.2.4 Ytterligare uppgifter som kan lämnas ut för urvalsändamål	52
4.2.5 Statistiska bearbetningar	53

4.2.6	Gallringstid för utflyttade	54
5	Ikraftträdande.....	56
6	Konsekvensutredning.....	57
6.1	<i>Folkbokföring</i>	<i>57</i>
6.1.1	Allmänt	57
6.1.2	Konsekvenser för enskilda.....	57
6.1.3	Konsekvenser för andra myndigheter	57
6.1.4	Konsekvenser för Skatteverket.....	57
6.2	<i>Det statliga person- och adressregistret</i>	<i>58</i>
6.2.1	Allmänt	58
6.2.2	Konsekvenser för enskilda.....	58
6.2.3	Konsekvenser för Skatteverket.....	58
7	Författningskommentarer.....	59
7.1	<i>Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret</i> <i>59</i>	
7.2	<i>Förslag till lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i</i> <i>Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.....</i>	<i>60</i>
7.3	<i>Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:1234) om det statliga</i> <i>personadressregistret</i>	<i>61</i>
7.4	<i>Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:589) om behandling av</i> <i>personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet</i>	<i>63</i>
	Bilaga 1, Uppdraget.....	65
	Bilaga 2, Skiss över utlämnande från folkbokföringsdatabasen och SPAR	67
	Bilaga 3 TIFOS2 Författningsförslag	68
	Bilaga 4 Sammanställd version av SPAR-förordningen med föreslagna ändringar	72

Sammanfattning

I denna promemoria lämnas förslag avseende regleringen av behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet och i det statliga personadressregistret (SPAR). Syftet med SPAR är i huvudsak att lämna ut uppgifter från folkbokföringen i elektronisk form. I folkbokföringsverksamheten förs uppgifterna i folkbokföringsdatabasen. SPAR är en egen databas som inte är en del av folkbokföringsdatabasen, men som får uppgifter från denna. I *bilaga 2* finns en skiss som ger en översiktsbild av hur de två databaserna samverkar.

Förslagen om behandlingen av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet avser att

- tillåta att uppgift om kvarskrivning får behandlas i folkbokföringsdatabasen,
- skapa förutsättningar för en mer flexibel hantering av utlämnande i elektronisk form av folkbokföringsuppgifter till andra myndigheter,
- öka möjligheterna till elektroniskt utlämnande av bl.a. personbevis till enskilda,
- samla vägledande avgöranden inom verksamhetsområdet i en sökbar form. De vägledande avgörandena får dock inte innehålla direkta personuppgifter.

Förslaget avseende kvarskrivning syftar till att förenkla kontakten mellan myndigheter och personer som omfattas av ett beslut om kvarskrivning. Skatteverket förmedlar post ställda till bl.a. en person med ett beslut om kvarskrivning till den nya adressen. Genom att en myndighet vet att det finns ett beslut om kvarskrivning kan posten från myndigheten skicka försändelser direkt till Skatteverket för förmedling. Det kortar ner tiden för posthanteringen.

Folkbokföringsdatabasen används för att lämna ut folkbokföringsuppgifter elektroniskt till andra myndigheter. Bestämmelserna grundar sig på att myndigheterna ska kunna få de uppgifter som de behöver för sin verksamhet samtidigt som de enskildas behov av skydd för den personliga integriteten ska beaktas. Förslagen i dessa delar syftar till att skapa en mer flexibel reglering som bättre kan möta förändrade behov av uppgifter för olika myndigheter, utan att göra intrång på berättigade krav på skydd för personlig integritet.

Förslagen avseende elektroniskt utlämnande till enskilda syftar till att skapa mer utrymme för enskilda att få ut uppgifter från folkbokföringen i elektronisk form. Detta kan ske i form av ett ”elektroniskt personbevis”. Förslagen omfattar bl.a. utlämnande genom tjänsten ”Mina Meddelanden” och liknande tjänster.

Förslaget avseende vägledande avgöranden syftar till att ge Skatteverket möjligheter att inom området folkbokföring samla beslut, domar och andra avgöranden som ger vägledning om hur olika rättsfrågor inom området bör bedömas, i en sökbar form. Förslaget innebär att sådana avgöranden ska få innehålla indirekta personuppgifter såsom diarie- eller målnummer, men inte direkta personuppgifter såsom namn eller personnummer.

Förslagen om SPAR avser att

- modernisera författningarna till innehåll och utformning,
- skapa en bättre överensstämmelse av regleringen med regleringen av behandling av uppgifter inom folkbokföringen,

- göra en viss utvidgning av vilka uppgifter som får behandlas i SPAR.
Förslagen innefattar bl.a. förenklingar i hur urval av namn och adresser för vissa utskick ska kunna göras.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret

Härigenom föreskrivs ifråga om lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret

dels att 2–4 §§ och rubrikerna närmast före 3 och 4 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

När personuppgifter behandlas i SPAR gäller personuppgiftslagen (1998:204), om inte avvikande bestämmelser meddelas i denna lag. De beteckningar som används i denna lag har samma betydelse som i 3 § personuppgiftslagen.

Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för behandling av personuppgifter i SPAR.

2 a §

Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse som i folkbokföringslagen (1991:481).

Registerändamål

Ändamål

3 §

Uppgifterna i SPAR får behandlas för att

1. aktualisera, komplettera och kontrollera personuppgifter, 2. ta ut uppgifter <i>om namn och adress genom urvalsdragning</i> för direktreklam, opinionsbildning eller samhällsinformation eller annan därmed jämförlig verksamhet.	2. ta ut <i>urval av</i> uppgifter för direktreklam, opinionsbildning, <i>forskning, marknadsundersökning</i> eller samhällsinformation eller annan därmed jämförlig verksamhet.

*Registerinnehåll**Innehåll*4 §¹

SPAR får innehålla uppgifter om personer som är eller har varit folkbokförda i landet och personer som har tilldelats personnummer enligt 18 b § folkbokföringslagen (1991:481). SPAR får även innehålla uppgifter om personer som har tilldelats samordningsnummer, om det inte råder osäkerhet om personernas identitet. Följande uppgifter får anges;

1. namn, 2. person- eller samordningsnummer, 3. födelsetid, 4. adress, 5. folkbokföringsort och distrikt, 6. födelsehemort, 7. svenskt medborgarskap, 8. make <i>eller</i> vårdnadshavare, 9. avregistrering från folkbokföringen på grund av dödsfall, med angivande av tidpunkt, eller avregistrering av annan anledning, 10. summan av fastställd förvärvsinkomst och inkomst av kapital, dock lägst noll kronor, 11. ägare av småhusenhet eller lantbruksenhet med småhus på tomtmark samt uppgift om kommun (belägenhet), och 12. taxeringsvärde för småhusenhet.	1. person- eller samordningsnummer, 2. namn, 3. födelsetid <i>och</i> kön, 4. födelsehemort, 5. adress, 6. <i>lägenhetsnummer</i>, folkbokföringsort och distrikt, 8. civilstånd, make, <i>barn som den registrerade är vårdnadshavare för, och vårdnadshavare</i> 9. avregistrering enligt 19–21 §§ folkbokföringslagen (1991:481),

På begäran av en registrerad ska det i SPAR också anges att uppgifter om denne inte får behandlas vid urvalsdragningar enligt 3 § 2 för direktreklam.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse SFS 2013:381.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § samt 2 kap. 3, 8 och 9 §§ lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §

Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs för

1. samordnad behandling, kontroll och analys av identifieringsuppgifter för fysiska personer och av andra folkbokföringsuppgifter,
2. handläggning av folkbokföringsärenden,
3. fullgörande av underrättelseskyldighet enligt lag eller förordning,
4. framställning av personbevis och andra registerutdrag,
5. aktualisering, komplettering och kontroll av personuppgifter,
6. uttag av urval av personuppgifter, *och*
7. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av folkbokföringsverksamheten.

6. uttag av urval av personuppgifter,

7. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av folkbokföringsverksamheten, *samt*

8. *sammanställning av vägledande avgöranden, dock får inte uppgifter som direkt pekar ut den registrerade behandlas.*

2 kap.

3 §¹

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. person- eller samordningsnummer,
2. namn,
3. födelsetid,
4. födelsehemort,
5. födelseort,
6. adress,
7. folkbokföringsfastighet, lägenhetsnummer, folkbokföringsort, distrikt och folkbokföring under särskild rubrik,
8. medborgarskap,
9. civilstånd,
10. make, barn, föräldrar, vårdnadshavare och annan person som den registrerade har samband med inom folkbokföringen,

¹ Senaste lydelse SFS 2013:382.

11. samband enligt 10 som är grundat på adoption,
12. inflyttning från utlandet,
13. avregistrering enligt 19–21 §§ folkbokföringslagen (1991:481),
14. anmälan enligt 5 kap. 2 § vallagen (2005:837),
15. gravsättning,
16. personnummer som personen har tilldelats i ett annat nordiskt land, *och*
17. uppehållsrätt för en person som är folkbokförd.
16. personnummer som personen har tilldelats i ett annat nordiskt land,
17. uppehållsrätt för en person som är folkbokförd, *och*
18. *uppgift om kvarskrivning.*

I databasen får uppgifter behandlas som den 30 juni 1991 enligt särskilda bestämmelser var antecknade i sådan personakt som avses i 16 § i den upphävda folkbokföringskungörelsen (1967:495), oavsett om uppgifterna är sådana som avses i 1 kap. 6 §.

I ärenden om tilldelning av personnummer enligt 18 b § folkbokföringslagen eller samordningsnummer får även anges grunden för tilldelningen och de handlingar som har legat till grund för identifiering. I ärenden om tilldelning av samordningsnummer får även anges uppgift om att det råder osäkerhet om personens identitet.

8 §²

En myndighet får ha direktåtkomst till uppgift om person- eller samordningsnummer, namn, adress, folkbokföringsfastighet, lägenhetsnummer och folkbokföringsort samt avregistrering från folkbokföringen. En myndighet får även ha direktåtkomst till *andra uppgifter som avses i 3 § första och tredje styckena om myndigheten enligt lag eller förordning* får behandla *dem*.

En myndighet får ha direktåtkomst till uppgift om person- eller samordningsnummer, namn, adress, folkbokföringsfastighet, lägenhetsnummer, *distrikt* och folkbokföringsort samt avregistrering från folkbokföringen.

En myndighet får även ha direktåtkomst till *annan uppgift i databasen om myndigheten behöver uppgiften för att fullgöra sitt uppdrag och får behandla den. Uppgift som avses i 3 § andra stycket får dock inte lämnas ut genom direktåtkomst. Direktåtkomst får inte medges om det är olämpligt ur integritetssynpunkt.*

² Senaste lydelse 2006:380.

9 §

En enskild får ha direktåtkomst till uppgifter i databasen endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som får omfattas av direktåtkomst enligt första stycket. Åtkomst till uppgifter om annan person än den enskilde själv får dock medges endast till uppgifter som avses i 8 § första meningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som får omfattas av direktåtkomst enligt första stycket. Åtkomst till uppgifter om annan person än den enskilde själv får dock medges endast till uppgifter som avses i 8 § första stycket och till uppgift om samband inom folkbokföringen med den enskilde.

10 §³

Vid sökning i databasen får uppgifter som avses i 3 § första stycket 5, 11, 12 och 17 inte användas som sökbegrepp.

Uppgifter som avses i 3 § första stycket 8 får användas som sökbegrepp endast i fråga om medborgarskap i Sverige, Danmark, Norge, Finland eller Island samt om medborgarskap inom eller utom Europeiska unionen (unionsmedborgarskap eller icke unionsmedborgarskap).

Vid sökning i databasen får uppgifter som avses i 3 § första stycket 5, 11, 12, 17 och 18 inte användas som sökbegrepp.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016 i fråga om att lägga till ordet ”distrikt” i 2 kap. 8 § första stycket och i övrigt den 1 januari 2015.

³ Senaste lydelse SFS 2013:382.

1.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret¹

dels att 2 och 13 §§ samt rubriken närmast före 13 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 10 § ska placeras närmast före 14 §, rubriken närmast före 11 § ska placeras närmast före 9 § och rubriken närmast före 14 § ska placeras närmast före 18 §,

dels att nuvarande 8 a § ska betecknas 10 §, att nuvarande 9 § ska betecknas 13 §, att nuvarande 10 § ska betecknas 14 §, att nuvarande 11 § ska betecknas 9 § och att nuvarande 14 § ska betecknas 18 §,

dels att 2 a, 5, 6, 9, 10, 12, 13 och 14 §§ ska ha följande lydelse,
dels att rubrikerna närmast före 5 och 9 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas två nya paragrafer, 11 och 11 a §§, av följande lydelse,

dels att det ska införas nya rubriker närmast före 10, 11, 12 och 13 §§ av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §²

Skatteverkets beslut i frågor som avses i 8 a § och 12 § första stycket denna förordning ska fattas av en särskild nämnd inom verket. Om det finns skäl för det, får Skatteverket bestämma att nämnden ska fatta beslut även i annat enskilt ärende enligt lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret eller denna förordning.

Närmare bestämmelser om nämnden, dess ledamöter och nämndens beslutförhet finns i förordningen (2007:780) med instruktion för Skatteverket.

Skatteverkets beslut i frågor som avses i 10 § och 12 § första stycket denna förordning ska fattas av en särskild nämnd inom verket. Om det finns skäl för det, får Skatteverket bestämma att nämnden ska fatta beslut även i annat enskilt ärende enligt lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret eller denna förordning.

Utlämnande av uppgifter i elektronisk form

Utlämnande för kontrolländamål

5 §³

Uppgifter om adress och folkbokföringsort enligt 4 § första *Endast följande uppgifter får lämnas ut i elektronisk form för*

¹ Senaste lydelse av 2 § SFS 2008:1310.

² Senaste lydelse SFS 2008:1310.

³ Senaste lydelse SFS 2009:277.

stycket 4 och 5 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret för en person under 16 år får i elektronisk form lämnas ut endast för ändamål som avses i 3 § 1 lagen.

ändamål som anges i 3 § 1 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret, om inte annat följer av 7 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret eller 6–8 eller 13 §§,

1. person- eller samordningsnummer,
2. namn,
3. födelsetid,
4. adress,
5. folkbokföringsort,
6. civilstånd, och
7. avregistrering från folkbokföringen.

6 §⁴

Uppgifter om födelsehemort enligt 4 § första stycket 6 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får i elektronisk form lämnas ut endast till Rikspolisstyrelsen, Tullverket och polismyndigheter.

Uppgifter om födelsehemort enligt 4 § första stycket 4 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får i elektronisk form lämnas ut endast till Rikspolisstyrelsen, Tullverket och polismyndigheter.

Sökbegrepp

(11 §⁵)

För ändamål som anges i 3 § 1 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får som sökbegrepp endast användas uppgifter enligt 4 § första stycket 1–5 lagen. Uppgifter enligt 4 § första stycket 4 och 5 lagen om det statliga personadressregistret får dock användas endast i kombination med uppgifter enligt 4 § första stycket 1 lagen.

Sökbegrepp vid utlämnande för kontrolländamål

9 §

För ändamål som anges i 3 § 1 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får som sökbegrepp endast användas uppgifter enligt 4 § första stycket 1–3 samt 5 och 6 lagen. Uppgifter enligt 4 § första stycket 5 och 6 lagen om det statliga personadressregistret får dock användas endast i kombination med uppgifter enligt 4 § första stycket 2 lagen.

Bruttoavisering

(8 a §⁶)

Efter beslut av Skatteverket får vissa uppgifter som rör samtliga personer i SPAR lämnas ut i elektronisk form för ändamål som avses i 3 § 1 lagen (1998:527) om

10 §

Efter beslut av Skatteverket får vissa uppgifter som rör samtliga personer i SPAR lämnas ut i elektronisk form för ändamål som avses i 3 § 1 lagen (1998:527) om

⁴ Senaste lydelse SFS 2009:277.

⁵ Senaste lydelse SFS 2009:277.

⁶ Senaste lydelse SFS 2009:277.

det statliga personadressregistret (bruttoavisering). Detta gäller uppgifter för en viss period om ändring av namn, personnummer, födelsetid, adress, folkbokföringsort och make eller vårdnadshavare samt avregistrering från folkbokföringen enligt 4 § första stycket 1–5, 8 och 9 samma lag.

Bruttoavisering får endast medges den som i sin verksamhet regelmässigt behandlar uppgifter om en betydande del av befolkningen och fortlöpande behöver uppdatera dessa. För sådant utlämnande gäller också att uppgifter om personer som inte har direkt samband med mottagarens verksamhet ska gallras i omedelbar anslutning till uppdateringen.

det statliga personadressregistret (bruttoavisering). Detta gäller uppgifter för en viss period om ändring av namn, personnummer, födelsetid, adress, folkbokföringsort och make eller vårdnadshavare samt avregistrering från folkbokföringen enligt 4 § första stycket 1–3, 5, 6, 8 och 9 samma lag.

Utlämnande för urvalsändamål m.m.

11 §

För ändamål som avses i 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret (urvalsändamål) får avseende person som är 16 år eller äldre endast uppgift om namn och adress lämnas ut om inte annat följer av andra stycket.

Utöver vad som följer av första stycket får även lämnas ut uppgift om

- 1. födelsetid,*
- 2. kön, och*
- 3. folkbokföringsort,*

om det föreligger särskilda skäl och ett utlämnande inte är oskäligt ur integritetssynpunkt.

11 a §

För urvalsändamål får avseende person under 16 år endast lämnas ut uppgift om

- 1. namn eller vårdnadshavares namn, och*
- 2. vårdnadshavares adress.*

Uppgifter om avliden person under 16 år får inte lämnas ut.

*Sökbegrepp vid utlämnande för
urvalsändamål*

12 §⁷

För ändamål som anges i 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får som sökbegrepp endast användas uppgifter enligt 4 § första stycket 2–5 och 8–12 samma lag, om inte annat sägs i andra eller tredje stycket. Uppgifter enligt 4 § första stycket 10 och 12 lagen om det statliga personadressregistret ska då ordnas i klasser på det sätt som Skatteverket beslutar.

Uppgifter om barn yngre än åtta veckor och uppgifter enligt 4 § första stycket 10–12 lagen om det statliga personadressregistret om en person under 18 år får inte användas som sökbegrepp vid en behandling enligt första stycket.

Uppgifter om avregistrering från folkbokföringen på grund av dödsfall enligt 4 § första stycket 9 lagen om det statliga personadressregistret får användas som sökbegrepp vid en behandling enligt första stycket tidigast fyra veckor efter dödsfallet.

För ändamål som anges i 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får som sökbegrepp endast användas uppgifter enligt 4 § första stycket 1, 3–6 och 8–12 samma lag, om inte annat sägs i andra eller tredje stycket. Uppgifter enligt 4 § första stycket 10 och 12 lagen om det statliga personadressregistret ska då ordnas i klasser på det sätt som Skatteverket beslutar.

(9 §⁸)

Uppgifter om att en registrerad har begärt att uppgifter om denne inte får behandlas vid urvalsdragningar för direktreklam enligt 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får lämnas ut i elektronisk form endast om den registrerade har samtyckt till det.

(10 §⁹)

Vid utlämnande av uppgifter om namn och adress för direktreklam enligt 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret ska Skatteverket se till att den som hämtar uppgifterna ur SPAR informerar de registrerade om att uppgifterna hämtats ur SPAR och om adress dit de kan vända sig i

Urvalsspärr

13 §

På begäran av en registrerad ska det i SPAR anges att uppgifter om denne inte får behandlas för direktreklam enligt 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret (*urvalsspärr*). Uppgift om spärr får lämnas ut för ändamål enligt 3 § 1 samma lag om den registrerade har samtyckt till det.

14 §

Den som fått uppgifter utlämnade från SPAR och använder uppgifterna för direktreklam enligt 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret ska informera de registrerade om att uppgifterna hämtats ur SPAR och om vart de kan vända sig i frågor rörande SPAR.

⁷ Senaste lydelse SFS 2009:277.

⁸ Senaste lydelse SFS 2008:1310.

⁹ Senaste lydelse SFS 2008:1310.

frågor rörande SPAR.

Vid ett utlämnande av uppgifter för direktreklam ska Skatteverket upplysa om skyldigheten enligt första stycket och lämna nödvändig information för att denna skyldighet ska kunna fullgöras.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2015.

1.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet¹

dels att 12 och 12 a §§ ska upphöra att gälla,

dels att 13–17 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 12 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Uppgift ur databasen får lämnas ut till en myndighet på medium för automatiserad behandling om uppgiften hade kunnat lämnas ut genom direktåtkomst.

För ändamål som avses i 1 kap. 4 § 5 och 6 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får uppgifter som avses i 2 kap. 3 § första stycket nämnda lag lämnas ut för samtliga personer till en myndighet på medium för automatiserad behandling (bruttoavisering). Utlämnande får endast ske om det är regelmässigt och frekvent återkommande, avser en betydande andel av befolkningen och inte är olämpligt ur integritetssynpunkt. En uppgift som den mottagande myndigheten inte får behandla ska omedelbart gallras.

Även i annat fall får enstaka uppgifter lämnas ut till en myndighet på medium för automatiserad behandling om det inte är olämpligt ur integritetssynpunkt.

¹ Senaste lydelse av
12 § SFS 2011:1139,
12 a § SFS 2011:1139.

13 §

För de ändamål som anges i 12 § första stycket får uppgifter ur databasen lämnas ut till Svenska kyrkan. För sådant utlämnande gäller vad som sägs i 12 §. Uppgifterna får lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § 5 och 6 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får uppgifter ur databasen som avses i 2 kap. 3 § första stycket samma lag lämnas ut till Svenska kyrkan. Uppgifterna får lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

14 §

För de ändamål som anges i 12 § första stycket får uppgifter om en nordisk medborgare som är folkbokförd i Sverige lämnas till central registreringsmyndighet för folkbokföring i det nordiska land personen är medborgare i. Uppgifterna får lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § 5 och 6 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får uppgifter om en nordisk medborgare som är folkbokförd i Sverige lämnas till central registreringsmyndighet för folkbokföring i det nordiska land personen är medborgare i. Uppgifterna får lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

15 §²

Uppgifter om den enskilde själv får lämnas ut till denne på medium för automatiserad behandling. Uppgifter som avses i 2 kap. 8 § första meningen lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet om en person under 18 år får lämnas ut på medium för automatiserad behandling även till dennes vårdnadshavare.

Uppgifter om den enskilde själv får lämnas ut till denne på medium för automatiserad behandling.

Till en enskild får på medium för automatiserad behandling även lämnas ut

– en handling i ett ärende, ett personbevis eller motsvarande utdrag avseende den enskilde, även om handlingen innehåller uppgift om annan person än den enskilde,

– ett personbevis eller

² Senaste lydelse SFS 2003:1024.

motsvarande utdrag avseende en person under 18 år som den enskilde är vårdnadshavare för, och

– enstaka uppgifter om annan person än den enskilde.

Ett utlämnande får inte göras om det är olämpligt ur integritetssynpunkt.

16 §³

Svenska kyrkan får ha direktåtkomst till databasen i fråga om uppgifter som avses i 2 kap. 8 § första *meningen* lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

Svenska kyrkan får ha direktåtkomst till databasen i fråga om uppgifter som avses i 2 kap. 8 § första *stycket* lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

17 §⁴

En enskild får ha direktåtkomst till person- och ärendeuppgifter om sig själv. Till uppgifter som avses i 2 kap. 8 § första *meningen* lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet om ett barn under 18 år får dock även dennes vårdnadshavare ha direktåtkomst.

En enskild får ha direktåtkomst till person- och ärendeuppgifter om sig själv. *En sådan direktåtkomst får även omfatta sådana uppgifter som avses i 2 kap. 8 § första stycket lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet och som avser make, barn, förälder eller vårdnadshavare som den enskilde har samband med.*

Till uppgifter som avses i 2 kap. 8 § första *stycket* lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet om ett barn under 18 år får dock även dennes vårdnadshavare ha direktåtkomst. *En sådan direktåtkomst får även omfatta sådana uppgifter som avses i 2 kap. 8 § första stycket lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet om förälder eller vårdnadshavare som barnet har samband med.*

Skatteverket meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får omfattas av direktåtkomst enligt första stycket.

Skatteverket meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får omfattas av direktåtkomst enligt första *och andra* stycket.

³ Senaste lydelse SFS 2003:1024.

⁴ Senaste lydelse SFS 2003:1024.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2015.

2 Bakgrund

Skatteverket har ansvaret för folkbokföringen i Sverige. Ett huvudsakligt syfte med folkbokföringen är att samla in och organisera viss grundläggande information om personer i landet, för att dessa uppgifter ska kunna användas i samhället. Folkbokföringen förs i ett särskilt datasystem, folkbokföringsdatabasen. Uppgifter från folkbokföringsdatabasen lämnas i huvudsak ut genom personbevis (utdrag ur databasen), genom ett aviseringsregister som utgör en del av folkbokföringsdatabasen (Navet) eller via ett separat register, det statliga personadressregistret, SPAR.

Regeringen har gett¹ Skatteverket i uppdrag att utreda vissa frågor om behandling av personuppgifter i Skatteverkets verksamhet, däribland frågor avseende folkbokföring och om SPAR. Utredningsuppdraget finns bifogat till denna promemoria som *bilaga 1*.

Skatteverket har tidigare på uppdrag av regeringen² utrett förutsättningarna för att effektivisera tillhandahållandet av folkbokföringsuppgifter i samhället genom att göra uppgifterna i Skatteverkets folkbokföringsdatabas direkt åtkomliga för myndigheter och andra samhällsaktörer. Utgångspunkten vid fullgörandet av uppdraget var ett effektivare tillhandahållande av korrekta folkbokföringsuppgifter till lägre kostnader för samhället och att dubbellagringen av personinformation i samhället skulle minska liksom risken för spridning av uppgifter till obehöriga.

Uppdraget bedrevs i samverkan med Centrala studiestödsnämnden, Domstolsverket, Försäkringskassan, Kronofogden, Lantmäteriet, Migrationsverket, Rikspolisstyrelsen, Statistiska centralbyrån, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Transportstyrelsen, Verket för förvaltningsutveckling och Vägverket i projektet TIFOS (**T**illhandahållandet av **F**olkbokföringsuppgifter i **S**amhället). Projektet har lämnat två rapporter, 2008-10-15 (Skatteverkets diarienummer 131 91650-08/1211) och 2009-11-16 (dnr 131 230697-09/1211).

Skatteverket har nu fått i uppdrag att ta fram ett underlag rörande de författningsförslag som Skatteverket finner föranleds av TIFOS-projektets andra rapport. Vidare ska Skatteverket överväga om ändringar behöver göras i bestämmelserna om utlämnande till enskilda på medium för automatiserad behandling av uppgifter ur folkbokföringsdatabasen som dessa får ta del av, i de fall då Skatteverket finner bestämmelserna vara för begränsande i förhållande till samhällets behov.

Sedan den 1 januari 2009 är Skatteverket huvudman för det statliga personadressregistret SPAR. Behandlingen av personuppgifter i registret regleras i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret och förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret. I det nu lämnade uppdraget ingår att Skatteverket ska överväga vilka författningsändringar som behövs för att modernisera regleringen och uppnå en bättre överensstämmelse med regleringen om behandling av personuppgifter i folkbokföringsverksamheten.

¹ Regeringsbeslut 2012-11-15, Fi2012/4241 (delvis).

² Regeringsbeslut 2007-11-22, Fi2007/440, Fi2007/9014(delvis); regeringsbeslut 2008-12-19 Fi2007/9652, Fi2008/1061, Fi2008/1818.

I denna promemoria behandlas den del av uppdraget som berör folkbokföringen och SPAR. I promemorian behandlas vidare några ytterligare frågor inom samma områden.

Utredningsuppdraget såvitt avser registerfrågor i anledning av Skatteverkets deltagande i brottsutredningar och andra åtgärder avseende brott har tidigare redovisats i en promemoria 2013-09-23, Behandling av personuppgifter i Skatteverkets verksamhet med brottsutredningar, dnr 131 798320-12/113.

De delar av uppdraget som inte redovisats i den tidigare promemorian eller i denna promemoria kommer att redovisas i en separat promemoria.

3 Gällande rätt

3.1 Allmänt

Grundläggande bestämmelser för Skatteverkets folkbokföringsverksamhet finns i folkbokföringslagen (1991:481) och i folkbokföringsförordningen (1991:749). Särskilda bestämmelser avseende registerfrågor finns i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet och i förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

Bestämmelser om det statliga personadressregistret (SPAR) finns i lag (1998:527) om det statliga personadressregistret och förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret.

3.2 Historik

3.2.1 Utvecklingen av folkbokföring

Folkbokföringen, att föra en förteckning över befolkningen, har sina rötter i kyrkobokföringen. Under lång tid har, utöver kyrkobokföring, dessutom förts ett borgerligt befolkningsregister i form av mantalsskrivning.

Kyrkobokföringen tillgodosåg kyrkans behov av uppgifter om befolkningens familjeförhållanden och bosättning för dess församlingsvård. Under 1600–1800-talen ansvarade kyrkan dessutom för en stor del av det borgerliga samhällets verksamheter, såsom fattigvård och skolor. Mantalsskrivningen omfattade uppgifter för dessa verksamheter liksom för statens behov av uppgifter för besiktning och utskrivning av krigsfolk.

Mantalsskrivningen och kyrkobokföringen hade från början olika materiella bosättningsregler som reglerades i olika lagar och förordningar. Genom 1946 års folkbokföringsförordning³ samordnades dessa regleringar. Samtidigt infördes bland annat födelsenumret och personakterna.

Under 1900-talet har frågan om folkbokföringen ska skötas av en kyrklig eller borgerlig myndighet berörts i ett flertal utredningar. I oktober 1987 fattade riksdagen ett principbeslut om en ny organisation av folkbokföringen enligt förslag i prop. 1986/87:158. I propositionen föreslogs att ansvaret för den löpande folkbokföringen skulle föras över från pastorsämbetena till de lokala skattemyndigheterna.

Under 1991 övertog skatteförvaltningen ansvaret för kyrkobokföringen från Svenska kyrkan. Därvid avskaffades mantalsskrivningen. Folkbokföring blev det nya enhetliga begreppet. Förfarandet reglerades i folkbokföringslagen (1991:481).

3.2.2 Folkbokföring i datoriserad form

I slutet av 1960-talet började datorer att användas i folkbokföringen. I början av år 1966 inrättades vid varje länsstyrelse en speciell dataenhet. Vid dessa

³ SFS 1946:469.

enheter började datoriserade register att läggas upp. En ny folkbokföringsförordning trädde i kraft den 1 oktober 1967. Verksamheten uppgick vid denna tidpunkt i det då bildade Riksskatteverket, som blev central myndighet för beskattnings-, uppbornds- och folkbokföringsväsendet.

Den datoriserade folkbokföringen användes redan då i stor omfattning för att tillgodose samhällets behov av uppgifter om befolkningen. Uppgifter fördes under lång tid över från folkbokföringen främst genom folkbokföringens regionala register över befolkningen (personbanden) och det s.k. riksaviseringsbandet. Registren var under lång tid i stort sett inte författningsreglerade. Vissa bestämmelser fanns dock i 1967 års folkbokföringskungörelse⁴, i 1973 års datalag⁵ och i 1981 års förordning om det statliga person- och adressregistret⁶.

Från personbanden gjordes ett omfattande uppgiftslämnande. Ändringarna i personbanden sammanställdes veckovis i det s.k. riksaviseringsbandet. Uppgifter om personer vars uppgifter inte ändrats under den aktuella veckan fanns således inte i riksaviseringsbandet.

Utlämnandet (avisering) av folkbokföringsuppgifter från riksaviseringsbandet till myndigheter reglerades i 1981 års förordning om det statliga person- och adressregistret. Utöver den författningsreglerade aviseringen gjordes uppgiftslämnande ur riksaviseringsbandet med stöd av centrala överenskommelser mellan RSV och andra myndigheter. Aviseringen kunde vara löpande eller avse uttag vid vissa tidpunkter.

Utlämnande av uppgifter från personbanden och aviseringsbandet gjordes i första hand genom magnetband. Från personbanden tillhandahölls även uppgifter i form av adressetiketter. Den större delen av uppgiftslämnandet från riksaviseringsbandet avsåg uppgifter om namn, personnummer och adress. Även andra uppgifter kunde lämnas ut i varierande omfattning.

En av de stora mottagarna av aviseringar från riksaviseringsbandet var det statliga person- och adressregistret (SPAR).

Datainspektionen tog 1974 initiativet till att ett centralt datoriserat statligt personuppdateringsregister skulle inrättas. Förslaget utreddes och regeringen föreslog i prop. 1976/77:27 att SPAR skulle införas. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget under våren 1977 (KU 21, rskr. 87).

SPAR utvecklades av myndigheten Datamaskincentralen för administrativ databehandling (DAFA) och togs i drift 1978. Under 1981 infördes bestämmelser om SPAR i datalagen och i förordningen om det statliga person- och adressregistret.

SPAR innehöll uppgifter om alla personer som var folkbokförda, hade skattsedel eller var inskrivna i allmän försäkringskassa. I SPAR fanns förutom folkbokföringsuppgifter också vissa uppgifter från det centrala skatteregistret och registret för fastighetstaxering. Bestämmelserna om vad registret fick innehålla ändrades flera gånger.

Från SPAR tillhandahölls uppgifter dels genom magnetband (dvs. på motsvarande sätt som via personbanden och riksaviseringsbandet), dels genom terminaler och datorer anslutna till registret. Det var i första hand statliga myndigheter som använde terminaltjänster men det fanns även enskilda företag och organisationer som använde terminaltjänster i SPAR för sin

⁴ SFS 1967:595.

⁵ SFS 1973:289.

⁶ SFS 1981:4.

verksamhet. Bland de enskilda användarna var det främst banker och försäkringsbolag som hade terminalåtkomst till SPAR.

År 1986 omvandlades DAFA till ett aktiebolag, DAFA Data AB, som 1993 köps av den franskbrittiska IT-koncernen Sema Group. Samtidigt inrättades en särskild myndighet, Statens person- och adressregisternämnd⁷. Nämndens uppgift var att vara huvudman för SPAR. DAFA Data AB skötte drift och marknadsföring av tjänsterna från SPAR. För detta betalade bolaget en fast årlig avgift och en rörlig provision till staten.

Kyrkobokföringen och mantalsskrivningen sammanfördes som sagts tidigare under 1991 hos skatteförvaltningen under begreppet folkbokföring. I lagen (1990:1536) om folkbokföringsregister fanns grundläggande bestämmelser om olika folkbokföringsregister. Inom de lokala skattekontorens verksamhetsområde fördes lokala folkbokföringsregister. Dessutom fördes ett centralt referensregister för hela landet.

De lokala författningsregistren användes i stort sett inte för avisering av folkbokföringsuppgifter. Däremot lämnades uppgifter i stor omfattning ut genom personbevis och i samband med telefonförfrågningar. Aviseringar gjordes fortfarande genom personband och riksarkiveringsbandet.

Genom lagen (1995:743) om aviseringsregister infördes en ny teknisk lösning för att lämna ut folkbokföringsuppgifter. Ett särskilt register (aviseringsregistret) inrättades för att tillhandahålla folkbokföringsuppgifter. I registret skulle föras vissa uppgifter från folkbokföringsregistret. I första hand var registret avsett att användas av myndigheter för

- aktualisering, komplettering och kontroll av uppgifter i personregistret som myndigheten är registeransvarig för,
- komplettering och kontroll av personuppgifter i övrigt, samt
- för att ta ut personuppgifter i övrigt.

Regeringen kunde föreskriva att även annan än myndighet kunde få använda registret för motsvarande ändamål.

I samband med införandet av aviseringsregistret övervägdes om SPAR skulle avskaffas. Så kom dock inte att ske. SPAR:s verksamhet fortsatte med en inriktning på tillhandahållanden av folkbokföringsuppgifter till enskild med adressuppgifter för reklamutskick m.m. och för uppdatering av kundregister, medlemsregister och liknande. SPAR fortsatte även att tillhandahålla uppgifter till myndigheter, däribland vissa uppgifter med ursprung i beskattningsverksamheten. De senare uppgifterna fanns inte i aviseringsregistret.

Vid bedömningen av vilka uppgifter som skulle ingå i aviseringsregistret gjordes en avvägning mellan behovet av skydd för enskildas personliga integritet och användarnas behov av uppgiften. Utgångspunkten var att aviseringsregistret skulle innehålla uppgifter som behövdes för att behovet av allmänt efterfrågade folkbokföringsuppgifter skulle tillgodoses⁸. Uppgifter som en enstaka myndighet hade behov av utgjorde inte allmänt efterfrågade uppgifter och behovet av dessa uppgifter skulle få uppfyllas på annat sätt än genom ett utlämnande via aviseringsregistret. Som exempel kan nämnas att regeringen ansåg att uppgifter om adoption och invandringsland inte borde ingå i aviseringsregistret grundat på en integritetsbedömning och att uppgifterna inte efterfrågades i så stor utsträckning. De myndigheter som

⁷ Förordning (1988:1101) med instruktion för Statens person- och adressregisternämnd.

⁸ Prop. 1994/95:201 s. 27.

behövde sådana uppgifter borde enligt regeringen få informationen på annat sätt, t.ex. från de lokala folkbokföringsregistren⁹.

Gallringsreglerna innebar att registret i huvudsak enbart fick innehålla de senast registrerade uppgifterna. Registret skulle alltså som regel inte innehålla s.k. historiska uppgifter.

Under år 2001 genomfördes en uppdatering av flera registerförfattningar inom området skatt, tull och exekution, däribland regleringen av personuppgifter i folkbokföringsverksamheten. En ny lag infördes – lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet – som ersatte både lagen om folkbokföringsregister och lagen om aviseringsregistret. I den nya lagstiftningen är aviseringsregistret inte omnämnt. I praktiken hanteras utlämnandet till myndigheter fortfarande genom ett aviseringsregister. Detta aviseringsregister är en del av systemet Navet som är ett delsystem i folkbokföringsdatabasen. Någon större praktisk skillnad i förfarandet vid avisering till myndigheter har förändringen inte lett till. Inte heller har någon ny generell integritetsbedömning gjorts av uppgifter i folkbokföringsdatabasen utifrån om uppgifterna ska kunna lämnas ut genom ett aviseringsförfarande efter införandet av aviseringsregistret 1995. Det är därför nödvändigt att i dessa avseenden även använda sig av förarbetena till de tidigare lagarna för att i dessa avseenden få en bakgrund till de nu gällande bestämmelserna och dess tillämpning.

Den 1 januari 2009 övertog Skatteverket huvudmannaskapet för SPAR. Detta reglerades genom en ändring av instruktionen för Skatteverket¹⁰ samtidigt som instruktionen för Statens personadressregisternämnd upphävdes. En särskild nämnd inom Skatteverket, SPAR-nämnden, inrättades för att fatta Skatteverkets beslut i vissa frågor. Ordförande och ledamöter utses av regeringen.

3.3 Folkbokföringen och SPAR i dag

3.3.1 Folkbokföringens syfte

I 1 § folkbokföringslagen (1991:481) anges att folkbokföring innebär fastställande av en persons bosättning samt registrering av uppgifter om identitet, familj och andra förhållanden som enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får förekomma i folkbokföringsdatabasen.

I Skatteverkets regleringsbrev för budgetåret 2013 uttrycks målet för folkbokföringen så att uppgifterna i folkbokföringen ska spegla befolkningens verkliga bosättning, identitet och familjerättsliga förhållanden så att olika samhällsfunktioner får ett korrekt underlag för beslut och åtgärder¹¹.

Utöver vad som sägs i 1 § folkbokföringslagen utvecklas inte syftet med folkbokföringen i folkbokföringslagen. I 1 kap. 4 § lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet regleras dock

⁹ Prop. 1994/95:201 s.28.

¹⁰ Förordningen (2008:1309) om ändring i förordningen (2007:780) med instruktion för Skatteverket.

¹¹ Regeringsbeslut 2012-12-13 Fi2012/889, Fi2012/4593 (delvis) avsnitt 1.1.1.3 Folkbokföring.

ändamålen med behandlingen av personuppgifter i folkbokföringsverksamheten. Flera av ändamålen syftar till att tillgodose samhällets behov av uppgifter om enskilda och knyter an till målet att bistå samhället i stort med uppgifter om fysiska personer i Sverige. Detta mål har framhållits i ett stort antal utredningar, lagstiftningsarbeten och liknande.

3.3.2 Hur Skatteverket förser samhället med folkbokföringsuppgifter

Ett grundläggande syfte med folkbokföringsverksamheten är såsom tidigare redovisats att förse samhället – myndigheter och enskilda – med uppgifter om fysiska personer bosatta i Sverige. Detta sker på flera olika sätt.

Det kan göras som ett utlämnande av uppgift eller utdrag ur folkbokföringsdatabasen med stöd av offentlighetsprincipen.

En särskild form av utdrag ur folkbokföringsdatabasen är personbevis. Myndigheter och enskilda juridiska personer begär i olika sammanhang att en person ska styrka någon uppgift som finns registrerad i folkbokföringsdatabasen genom att ge in ett personbevis utfärdat av Skatteverket. Ett personbevis är ett utdrag ur folkbokföringsdatabasen som är uppställt enligt ett visst formulär. Personbeviset framställs maskinellt och är som regel inte stämplat eller underskrivet. Personbeviset beskrivs närmare i avsnitt 3.3.8.

Personbevis beställs av personen själv. Syftet är inte sällan att personbeviset ska ges in till en myndighet. Beställning och utlämnande kan ske på olika sätt. Vissa personbevis kan beställas genom en s.k. e-tjänst (elektronisk tjänst).

Ett exempel på en annan form av utdrag är ett registerutdrag för avliden (dödsfallsintyg). Även detta utdrag går att beställa genom en e-tjänst. Tillgång till denna tjänst är begränsad till vissa typer av verksamheter om dessa på grund av dödsfallet har ett uppdrag av dödsboet.

Myndigheter kan få folkbokföringsuppgifter via aviseringsregistret i Navet, som är ett delsystem i folkbokföringsdatabasen. Den traditionella aviseringen innebär att uppgift om ändringar lämnas på fil och filerna används för uppdatering av den mottagande myndighetens egen databas (ändringsavisering). Det är dock numera även möjligt att ha olika former av direktåtkomst (utlämnande genom direktåtkomst respektive utlämnande på medium för automatiserad behandling behandlas närmare i avsnitt 3.3.6). Direktåtkomsten fyller motsvarande ändamål och även denna typ av åtkomst kallas inom verksamheten för avisering. Utlämnandet sker dessutom i stor utsträckning i form av urvalsuttag eller genom ändringsavisering mot en frågefil.

Navet används i huvudsak för uppgiftslämnande till andra myndigheter. Det får dock även användas för uppgiftslämnande till annan än myndighet om regeringen medger det. Sådant medgivande finns beträffande Svenska kyrkan. Det finns även ett medgivande avseende visst utlämnande till central registermyndighet för folkbokföring i annat nordiskt land.

Myndigheter kan även hämta folkbokföringsuppgifter från SPAR. Vissa myndigheter använder den möjligheten. Valet kan ofta ha historiska grunder och kan påverkas av tidigare valda tekniska lösningar.

Polis och tull kan dessutom få vissa beskattningsuppgifter via SPAR.

SPAR används även för att lämna uppgifter till enskilda.

Utlämnande från SPAR får göras,
 – för att aktualisera, komplettera och kontrollera personuppgifter, eller
 – för urval för utskick av reklam, opinionsbildning, samhällsinformation eller liknande.

Att aktualisera, komplettera och kontrollera personuppgifter innefattar att
 – uppdatera ett kundregister, ett medlemsregister eller liknande register, och
 – kontroll av enskilda personuppgifter t.ex. i samband med ett kreditköp.

En enskild kan begära att få en spärr mot direktreklam införd i SPAR. Uppgifter lämnas i så fall inte ut för det ändamålet.

I *bilaga 2* finns en skiss över utlämnande av folkbokföringsuppgifter från folkbokföringsdatabasen och SPAR.

3.3.3 Elektroniskt utlämnande

Förslagen i denna promemoria avser i huvudsak olika former av elektroniskt utlämnande av personuppgifter från folkbokföringsdatabasen, antingen direkt eller via SPAR.

Folkbokföringsdatabasen består av flera delsystem. I systemet riksfolkbokföringen lagras personuppgifter om personer som är eller har varit folkbokförda. Det är i huvudsak utlämnande av uppgifter som lagras i riksfolkbokföringen som är grunden för de förslag som lämnas i denna promemoria. Personuppgifterna i riksfolkbokföringen är som regel allmänna och offentliga. På begäran ska uppgifterna lämnas ut, om det inte i ett enskilt fall finns ett hinder mot utlämnande p.g.a. sekretess. För utlämnande i elektronisk form finns därutöver särskilda ytterligare begränsningar.

Det är effektivt att lämna ut uppgifter elektroniskt och medför många fördelar både för utlämnande myndigheter och de enskilda mottagarna. Ett elektroniskt utlämnande anses dock även föra med sig särskilda risker för obehörigt intrång i enskildas personliga integritet bl.a. genom möjligheterna att hitta och sammanföra uppgifter från olika källor. Sekretessbestämmelser syftar bl.a. till att skydda enskildas personliga integritet. Vid elektroniskt utlämnande anses dock ett behov av ytterligare skydd för den personliga integriteten finnas i många fall. Registerlagstiftning innehåller vanligen regler för att tillhandahålla ett sådant ytterligare skydd.

3.3.4 Sekretess

I folkbokföringsverksamhet gäller enligt 22 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som förekommer i verksamheten, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Som regel är alltså uppgifterna i folkbokföringsdatabasen inte hemliga. Det är ju också en del av folkbokföringens syfte att uppgifterna i folkbokföringsdatabasen ska vara tillgängliga för att möta samhällets behov. Det förekommer dock fall där en uppgift är att bedöma som sekretessbelagd och där uppgiften därför inte ska lämnas ut. Det kan t.ex. avse adressuppgifter för en person som riskerar att utsättas för våld eller trakasserier. Exempel på andra fall där det kan finnas skäl att göra en sekretessprövning är avseende

uppgifter om adoptionsförhållanden, könsbyte och uppgifter om medialt uppmärksammade personer.

I folkbokföringsdatabasen kan en sekretessmarkering enligt 5 kap. 5 § OSL föras in om det kan antas att någon uppgift i registret om en person inte får lämnas ut på grund av en bestämmelse om sekretess. Vid en begäran om utlämnande av uppgifter om en person för vilken det finns en sekretessmarkering måste en sekretessprövning göras i det enskilda fallet. Uppgifter avseende en person för vilken det finns en sekretessmarkering kan således inte lämnas ut genom ett automatiserat förfarande till enskild.

3.3.5 Om personlig integritet

Skyddet för den enskildes personliga integritet är av en central betydelse i ett demokratiskt samhälle. Vid utlämnande av uppgifter i elektronisk form anses riskerna för intrång i den personliga integriteten öka. Behovet att tillhandahålla ett gott skydd för den personliga integriteten blir därför särskild tydligt i sådana sammanhang.

Bestämmelser till skydd för den personliga integriteten finns i regeringsformen. Av 1 kap. 2 § regeringsformen (RF) framgår att den offentliga makten ska utövas med respekt för den enskildes frihet och att det allmänna ska värna om den enskildes privat- och familjeliv. I 2 kap. 6 § andra stycket RF finns ett uttryckligt skydd för den personliga integriteten reglerat;

”Utöver vad som föreskrivs i första stycket är var och en gentemot det allmänna skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden.”

Bestämmelsen trädde i kraft den 1 januari 2011. Längst till den 31 december 2015 behåller dock äldre föreskrifter, som innebär betydande intrång i den personliga integriteten, sin giltighet oberoende av 2 kap. 6 § andra stycket RF enligt en övergångsbestämmelse till lagen¹².

För att inskränka rätten till skydd för den personliga integriteten krävs det enligt 2 kap. 20 § första stycket andra punkten och 21 § RF att det sker med stöd i lag och att ändamålen ska vara godtagbara i ett demokratiskt samhälle. Begränsningen får dessutom aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den. Den får aldrig utgöra ett hot mot den fria åsiktsbildningen eller göras enbart på grund av politisk, religiös, kulturell eller annan sådan åskådning.

Det finns inte någon definition i författning av begreppet personlig integritet. Innebörden av begreppet personlig integritet har varit föremål för överväganden av flera utredningar och har även behandlats i andra sammanhang, t.ex. i Integritetkommitténs betänkande SOU 2008:3, Skyddet för den personliga integriteten. Någon entydig och allmänt accepterad definition av begreppet finns dock trots detta inte. På ett generellt plan kan det sägas att kränkningar av den personliga integriteten utgör ett intrång i en sfär inom vilken den enskilde bör vara skyddad. Detta ger dock inte en entydig ledning för att i praktiken bedöma vad som utgör ett otillåtet intrång i någons personliga integritet.

¹² SFS 2010:1408.

Ur en enskild individs perspektiv är det naturligt att utgå från vad den enskilde själv upplever som skyddsvärt. Att det, utifrån de frågor som nu är aktuella, helt enkelt handlar om att den enskilde själv ska få avgöra vilka uppgifter om dennes personliga förhållanden som ska vara tillgängliga för andra. Detta är en rimlig utgångspunkt för vad som utgör personlig integritet i förhållande till att sprida personuppgifter. Vad som i detta sammanhang utgör känsliga uppgifter utifrån den personliga integriteten skiljer sig från person till person.

Vid mer generella bedömningar är det ofrånkomligt att dessa inte kan göras med beaktande av alla olika uppfattningar som kan finnas. Det finns en påtaglig risk för att det finns en skillnad mellan den bedömning som det allmänna gör av vad som är en känslig personuppgift och den uppfattning som en viss enskild individ har.

Personuppgiftslagen (1998:204), PuL, avser att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter. Genom lagen genomfördes Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG, 24 oktober 1998 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter i svensk rätt. Finns bestämmelser i annan lag eller förordning så gäller dessa framför bestämmelserna i PuL.

Bestämmelser om utlämnande av personuppgifter i elektronisk form finns i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet och i förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Uppgifter med ursprung i folkbokföringsdatabasen lämnas även ut via det statliga person- och adressregistret, SPAR. Sådant utlämnande regleras i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret. Kompletterande bestämmelser finns i förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret.

I lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet och förordningen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet regleras utlämnande i elektronisk form som utlämnande genom direktåtkomst eller som utlämnande på medium för automatiserad behandling. Den skillnaden görs inte i regleringen av SPAR. I regleringen av SPAR är allt reglerat som utlämnande i elektronisk form. SPAR är byggt för att allt utlämnande ska vara i elektronisk form. Det faktiska utlämnandet sker såväl genom utlämnande på medium för automatiserad behandling som genom direktåtkomst.

3.3.6 Direktåtkomst och utlämnande på medium för automatiserad behandling

Personuppgiftslagen (1998:204), PuL, innehåller inte några särskilda bestämmelser om sättet för att lämna ut personuppgifter. Däremot ställs krav på att behandlingen ska vara tillräckligt säker i förhållande till hur integritetskänsliga de personuppgifter som ska överföras är (31 § PuL). Kravet på en säker hantering kan få betydelse vid utformningen av ett elektroniskt utlämnande. Det kan t.ex. vara av stor betydelse att det utlämnandet verkligen sker till en viss tydligt identifierad mottagare.

I många registerförfattningar föreskrivs begränsningar av utlämnande genom direktåtkomst. Det är också vanligt att begränsningar föreskrivs beträffande utlämnande på medium för automatiserad behandling.

Någon legaldefinition för dessa begrepp finns inte. Vanligen förstås med direktåtkomst att någon utomstående ges tillgång till ett informationssystem för att där söka, sammanställa och ta del av uppgifter, men inte för att göra ändringar. Tidigare användes ofta begreppet terminalåtkomst. Åtkomsten kan vara mer eller mindre begränsad. Begränsningarna kan vara tekniska eller rättsliga. En mer begränsad åtkomst är mindre känslig ur integritetssynpunkt än en mer omfattande åtkomst.

I praktiken kan det som den utomstående får tillgång till genom direktåtkomst vara en särskild databas avsedd just för att ge sådan tillgång. Ur säkerhetssynpunkt kan det vara direkt olämpligt att ge direkt åtkomst till den faktiska databasen för en utomstående. När en annan myndighet har direktåtkomst till folkbokföringsdatabasen så är det inte systemet riksbokföringen som myndigheten har direktåtkomst till, utan ett särskilt aviseringsregister i delsystemet Navet.

När ett utlämnande sker från det statliga person- och adressregistret, SPAR, är uppdelningen ännu tydligare. SPAR är både tekniskt och författningsmässigt ett register som är skilt från folkbokföringsdatabasen. Syftet är dock även i detta fall att göra uppgifter från folkbokföringsdatabasen tillgängliga i samhället. SPAR används även i viss utsträckning för att göra uppgifter från beskattningsdatabasen tillgängliga i samhället.

Begreppet ”utlämnande på medium för automatiserad behandling” avsåg ursprungligen utlämnande på databand. Utlämnande på andra medium för att lagra data, såsom disketter, cd-rom och USB-minnen faller naturligt in under samma begrepp. Även utlämnande genom att en fil bifogas ett e-brev räknas som ett utlämnande på medium för automatiserad behandling. Det samma gäller för en del andra fil-överföringar över ett nät.

Skillnaden mellan direktåtkomst och utlämnande på medium för automatiserad behandling har tidigare varit tydlig. Det har vidare ansetts att det finns ett behov av att göra skillnad mellan dessa former av elektroniskt utlämnande från integritetssynpunkt. Direktåtkomst har vanligen ansetts vara den mest integritetskänsliga formen av utlämnande. Regleringen i registerförfattningar innebär därför normalt att möjligheten att lämna ut uppgifter genom direktåtkomst är mer begränsad än möjligheten att lämna ut uppgifter på medium för automatiserad behandling.

Den tekniska utvecklingen har emellertid gjort att gränslinjen mellan vad som är direktåtkomst och vad som är en fil-överföring som är ett utlämnande på medium för automatiserad behandling har blivit otydligare. Detta leder till problem i olika avseenden som gör att det finns skäl att ifrågasätta om den använda terminologin längre är ändamålsenlig.

Hur integritetskänsligt ett elektroniskt utlämnande är kan bero på ett antal olika faktorer. Direktåtkomst eller annat utlämnande behöver inte vara den viktigaste faktorn.

Detta är övergripande frågeställningar som är föremål för utredning. Utredningen informationshanteringsutredningen (Ju 2011:11) tittar på detta och ska lämna sitt slutbetänkande senast den 1 december 2014¹³.

¹³ Dir. 2011:86.

De förslag som lämnas i denna promemoria kommer därför att hålla sig till den använda uppdelningen. Efter att informationshaveringsutredningen lämnat sitt betänkande kan det finnas skäl att återkomma till dessa frågor.

3.3.7 Navet och SPAR

Aviseringsregistret i folkbokföringsdatabasens delsystem Navet och det statliga person- och adressregistret, SPAR, är båda särskilda databaser för att lämna ut personuppgifter från folkbokföringen i elektronisk form. SPAR är tekniskt och författningsmässigt en egen databas som får uppgifter från folkbokföringsdatabasen.

Navet används i huvudsak för att lämna uppgifter till andra myndigheter för uppdatering av egna register m.m. Uppgifter lämnas även från Navet till Svenska kyrkan för motsvarande ändamål.

Uppgifter till enskilda i form av personbevis och andra utdrag ur folkbokföringsdatabasen kan också lämnas ut elektroniskt. Detta sker dock inte via Navet utan från systemet riksfolkbokföringen.

Från SPAR lämnas personuppgifter till enskilda och till myndigheter för underhåll av personregister, kontroll av personuppgifter och som underlag för utskick av reklam och vissa andra utskick (för opinionsbildning, samhällsinformation eller liknande). Från SPAR lämnas därutöver även ut vissa uppgifter som hämtas från beskattningsdatabasen till vissa myndigheter.

I *bilaga 2* finns en skiss över utlämnandet från folkbokföringsdatabasen och sparregistret.

Navet och SPAR fyller alltså båda funktionen att förse samhället med uppgifter från folkbokföringen. Systematiskt är det svårt att se varför dessa funktioner ska vara reglerade i olika lagstiftningar. Det framstår som mer rationellt att allt utlämnande av folkbokföringsuppgifter regleras i samma registerlagstiftning.

Det kan också ifrågasättas om det är lämpligt att behandla utlämnande av folkbokföringsuppgifter och vissa uppgifter från beskattningsdatabasen i samma databas (SPAR).

Dessa frågor har tidigare behandlats i SOU 2005:61, Personuppgifter för samhällets behov, men ledde då inte till någon förändring i lagstiftningen.

Frågorna har en för stor bredd för att behandlas i det begränsade sammanhang som det nu föreliggande uppdraget utgör. Det finns dock skäl att framhålla värdet av en sammanhållen och enhetlig lagstiftning inom vilken Skatteverket i samverkan med andra intressenter kan finna de bästa tekniska lösningarna.

3.3.8 Personbevis

Ett personbevis är en särskild form av utdrag ur folkbokföringsdatabasen. I 11 § förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet anges att formulär för personbevis och andra utdrag ur folkbokföringsdatabasen fastställs av Skatteverket.

Personbevis används i olika sammanhang för att visa vilka uppgifter om en person som finns i folkbokföringsdatabasen. Såväl myndigheter som enskilda efterfrågar att en enskild person ska ge in ett personbevis i olika typer av

ärenden. Det kan t.ex. röra sig om att ansöka om pass vid en utländsk ambassad, ansöka om visum eller söka utbildningsplats eller stipendium.

Ett personbevis är inte en identitetshandling. Som regel är det inte underskrivet eller stämplat. Det är helt enkelt ett utdrag av uppgifter ur folkbokföringsdatabasen som är uppställt och utformat på visst sätt. Skatteverket bestämmer formulär för hur personbevis och andra motsvarande utdrag ska vara utformade. Det finns tolv grupper av personbevis (eller annat utdrag). Grupp 8 används dock inte längre. Alla personbevis inom en grupp innehåller samma uppgifter men kan ha olika ändamålsrubriker beroende på vilket ändamål personbeviset är avsett att användas för. Ett personbevis framställs maskinellt utifrån grupp. Ett personbevis kan, utöver uppgifter som enbart avser den registrerade, även innehålla personuppgifter avseende personer som den registrerade har samband med i folkbokföringen, såsom föräldrar, vårdnadshavare, make och barn. En tanke bakom att ha olika formulär för personbevis för olika ändamål är att ett personbevis inte ska innehålla fler personuppgifter än vad som är nödvändigt. En av personbevisgrupperna innehåller en valmeny där, utöver vissa obligatoriska uppgifter, andra uppgifter (inom vissa ramar) kan väljas till efter behov. Därmed kan ett ”skräddarsytt” personbevis skapas i de fall inget av standardformulären passar.

Ett personbevis kan beställas och lämnas ut på flera sätt. Det kan

- beställas och hämtas vid ett personligt besök på ett servicekontor,
- beställas via skatteupplysningen genom e-post eller telefon för leverans per post,
- beställas genom servicetelefon (automatiserat telefonsamtal med val via knapptryckningar) för leverans per post,
- genom en datoriserad beställningstjänst för leverans per post, eller
- genom en s.k. e-tjänst för leverans genom utskrift av en pdf-fil på egen skrivare.

De olika sätten att göra en beställning och få personbeviset levererat har sina fördelar och begränsningar. Det snabbaste sättet att få ett personbevis är genom e-tjänsten ”utskrift på egen skrivare”. Det finns dock betydande begränsningar i vilka uppgifter om annan som är tillåtet att lämna den vägen. Personbevis med sambandsuppgifter om annan kan därför fås den vägen endast i vissa begränsade fall. Därtill kommer att många i dag inte har en enkel tillgång till en egen skrivare.

Ett personbevis är som sagts tidigare som regel inte underskrivet. Det är dock möjligt att få ett personbevis underskrivet och stämplat om det finns ett behov av det. Det är vanligt om personbeviset ska användas i ett annat land.

Skatteverket utfärdar varje år ett stort antal personbevis, ca 2,6 miljoner personbevis varav knappt en miljon lämnas ut elektroniskt. Kostnaden för verksamheten med att framställa personbevis som lämnas ut på papper är ca 28 miljoner kronor per år. Personbevisen är avgiftsfria. Det är först om antalet sidor överstiger tio som en avgift enligt avgiftsförordningen (1992:191) ska tas ut.

Skatteverket eftersträvar att antalet personbevis hålls på en så låg nivå som möjligt och att i den mån personbevis ändå behöver utfärdas att detta sker på ett säkert, effektivt och billigt sätt.

4 Förslag

4.1 Folkbokföring

4.1.1 Utlämnande av personuppgifter till andra myndigheter

4.1.1.1 Kvarskrivning

Promemorians förslag: Det föreslås att uppgift om kvarskrivning får behandlas i folkbokföringsdatabasen. Det föreslås vidare att uppgiften inte får användas som sökbegrepp.

Skälen för förslaget: I Skatteverkets uppdrag (se *bilaga 1*) ingår att se över de förslag som framförts i rapporten 2009-11-16 (TIFOS2), Skatteverkets dnr 131 230697-09/1211, från Skatteverkets projektet ”Tillhandahållandet av folkbokföringsuppgifter”. I rapporten ingår ett förslag om att lägga till uppgift om kvarskrivning till listan över personuppgifter som får föras i folkbokföringsdatabasen.

Kvarskrivning regleras i 16 och 17 §§ folkbokföringslagen (1991:481). Kvarskrivning är en särskild skyddsåtgärd för personer som av särskilda skäl kan antas bli utsatt för brott, förföljelser eller allvarliga trakasserier och som därför behöver ha ett skydd för sin faktiska bostadsadress. Förfarandet förutsätter att den enskilde flyttar från sin tidigare adress. Den gamla adressen tas bort ur folkbokföringsdatabasen och personen registreras som bosatt i församlingen (13 § folkbokföringslagen¹⁴) med skattekontorets adress som särskild postadress. Den verkliga nya adressen förvaras i ett särskild manuell register och lämnas inte ut.

Att det finns en sekretessmarkering registreras i dag i folkbokföringsdatabasen som en teknisk markering. Bestämmelser om sekretessmarkering avseende uppgift i ett datasystem finns i 5 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. En sekretessmarkering innebär inte att sekretess skapas. Det är enbart en markering i syfte att göra berörd handläggare extra observant i samband med en sekretessprövning. En kvarskrivning är ett förstärkt skydd för bostadsadressen i förhållande till en sekretessmarkering. Ofta kombineras en kvarskrivning med en sekretessmarkering för att skydda andra uppgifter än bostadsadressen.

En särskild markering i folkbokföringsdatabasen om att en person är kvarskriven har efterfrågats av flera myndigheter. En sådan markering skulle kunna underlätta posthanteringen vid försändelser till en person med kvarskrivning och medföra att mottagaren snabbare kan få sin post.

Det kan diskuteras om en anteckning om kvarskrivning skulle kunna göras som en teknisk markering i folkbokföringsdatabasen på motsvarande sätt som görs avseende en sekretessmarkering. Kvarskrivning bestäms, till skillnad från sekretessmarkering genom ett överklagbart beslut och förfarandet utgör en mer ingripande åtgärd. Mot den bakgrunden är det lämpligt att möjligheten att införa en uppgift om kvarskrivning i folkbokföringsdatabasen som grund för att kunna informera andra myndigheter om förhållandet, regleras i författningen och inte enbart hanteras som en teknisk markering.

¹⁴ Från 2016-01-01 ”bosatt i kommunen”.

Den föreslagna registreringen avser enbart att uppmärksamma på det förhållandet att ett beslut om kvarskrivning föreligger. Registreringen omfattar inte skälen för beslutet och inte heller den adress där den registrerade personen faktiskt är bosatt. Uppgiften är i första hand avsedd för andra myndigheter för att underlätta deras posthantering. Uppgiften om kvarskrivning ingår inte bland de uppgifter som enligt bestämmelserna för behandling av personuppgifter i folkbokföringsverksamheten normalt sett kan lämnas ut till enskilda. Den ingår inte heller bland de uppgifter som lämnas ut till det statliga personadressregistret (SPAR). Det kan dock komma i fråga att pröva om uppgiften ska lämnas ut med stöd av offentlighetsprincipen. Att uppgiften registreras i folkbokföringsdatabasen innebär dock ingen förändring i det avseendet. Uppgiften blir inte mer tillgänglig för enskilda genom att den lagts in i databasen än vad den är i dag.

I folkbokföringsverksamhet gäller enligt 22 kap. 1 § OSL, sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som förekommer i verksamheten, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Det skydd som finns för uppgiften om kvarskrivning torde vara tillräckligt ur offentlighetsperspektiv. Uppgiften torde normalt sett inte komma att lämnas ut till enskild. Uppgiften får ses som integritetskänslig och den bör därför inte få användas som ett sökbegrepp i folkbokföringsdatabasen.

Ett motsvarande förslag har lämnats i Skatteverkets yttrande den 30 september 2013 över Ds (2013:47) Skydd av personuppgifter och förföljda personer.

Förslaget innebär en ändring i 2 kap. 3 och 10 §§ lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

4.1.1.2 Ny regelmodell för elektroniskt utlämnande till andra myndigheter

Promemorians förslag: En mer flexibel reglering införs som ger bättre möjligheter att anpassa utlämnandet av personuppgifter från folkbokföringen till myndigheter, utifrån respektive myndighets behov och med ett bibehållet högt skydd för enskildas personliga integritet.

Uppgifter ur folkbokföringsdatabasen ska kunna lämnas ut till en annan myndighet om den mottagande myndigheten har behov av uppgiften och får behandla den, om ett utlämnande inte är olämpligt ur integritetssynvinkel. Vissa uppgifter ska dock inte få lämnas ut elektroniskt. Ändringen innebär att förändrade förhållanden som motiverar ett ändrat uppgiftsutlämnande ska kunna hanteras på ett smidigare sätt.

Liksom i dag ska vissa grundläggande uppgifter kunna göras tillgängliga utan prövning av behov. Det föreslås att uppgiften ”distrikt” läggs till denna lista.

Skälen för förslaget: I rapporten 2009-11-16 (TIFOS2) från Skatteverkets projekt ”Tillhandahållandet av folkbokföringsuppgifter” har föreslagits vissa utvidgningar i bestämmelserna i 12 § förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet avseende utlämnande av uppgifter från folkbokföringsdatabasen till andra myndigheter. Förslagen avser utlämnande av s.k. historiska uppgifter, uppgift om

inflyttningsland, uppgift om nordisk identitetsbeteckning samt vissa ”beslutsgrundkoder”. Med historisk uppgift avses här uppgift som inte är den senaste registrerade uppgiften av detta slag för personen i fråga.

Förslaget i TIFOS2 avseende historiska uppgifter är generellt hålllet och skulle innebära att bestämmelserna i andra stycket 12 § och i 12 a § samma förordning avseende utlämnande av historiska uppgifter i vissa fall, inte längre skulle behövas. Övriga förslag i TIFOS2 avser utlämnanden begränsade till utlämnande av vissa uppgifter till några enstaka särskilt utpekade myndigheter.

Förslagen i TIFOS2 bygger på den modell för reglering av utlämnande av uppgifter till andra myndigheter som finns i den nuvarande lagstiftningen. Denna bygger i sin tur på att vissa uppgifter inte får lämnas ut genom det aktuella elektroniska förfarandet – detta avser s.k. historiska uppgifter, sambandsuppgifter, adoption, gravsättning, inflyttningsland och vissa anteckningar i personakter från före 30 juni 1991. Den tekniska lösningen var att utlämnandet gjordes genom ett särskilt register (”aviseringsregistret”) där vissa uppgifter från folkbokföringsdatabasen inte ingick och där ”historiska uppgifter” gallrades. Aviseringsregistret skulle enbart innehålla de uppgifter som skulle kunna lämnas ut genom avisering. Aviseringsregistret var tidigare ett eget register reglerat i en egen lagstiftning¹⁵. Nu används begreppet för ett delsystem i folkbokföringsdatabasen och regleringen ingår i den gemensamma lagstiftningen. Bestämmelserna i 12 § förordningen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet syftar till att i huvudsak uppnå samma ordning som följde av den tidigare lagstiftningen om aviseringsregistret. Aviseringsregistret eller begreppet avisering är dock inte längre omnämnt i lagstiftningen.

Det bakomliggande syftet med regleringen är att hitta en lämplig avvägning mellan myndigheternas behov av uppgifter och de enskildas behov av ett skydd för sin personliga integritet. Det bör här observeras att regleringen enbart tar sikte på utlämnande i elektronisk form och för ett skydd av personlig integritet som går utöver vad som följer av sekretessreglering.

Den nuvarande modellen för att uppnå en avvägning mellan myndigheternas behov och den enskildes personliga integritet har en del inbyggda svagheter. Vilka uppgifter en myndighet behöver för att genomföra sin uppgift kan skilja sig åt mycket från myndighet till myndighet. Vad som upplevs som integritetskänsligt skiljer sig från person till person. Uppfattningen om vad som är integritetskänsligt kan dessutom variera över tiden. Den nuvarande ordningen är dåligt anpassad till att beakta den typen av skillnader och förändringar. Förslagen i TIFOS2 om att införa särskilda lösningar för vissa utpekade myndigheter visar på dessa svagheter. Detta visar på en bristande flexibilitet i den nuvarande regleringen och speglar ett tänkande baserat i en äldre teknologi. I dag finns bättre möjligheter att ha olika lösningar för olika mottagare. Utvecklingen kan förväntas ge fler möjligheter. Regleringen bör vara neutral i förhållande till olika tekniska lösningar och öppna för ett smidigt förfarande, utan att släppa på berättigade krav på skydd för den personliga integriteten.

En grundläggande utgångspunkt för promemorians förslag i denna del är att de uppgifter som folkbokföringen samlar in är till för hela samhällets behov där Skatteverket är en av flera aktörer som behöver dessa uppgifter. Det är

¹⁵ Lagen (1995:743) om aviseringsregister.

alltså inte så att uppgifterna i första hand samlas in för Skatteverkets behov, men också kan vara till nytta för andra myndigheter. Folkbokföringen är en gemensam resurs för hela samhället. Det borde inte vara någon principiell skillnad om uppgifterna används av en annan verksamhetsgren inom Skatteverket eller om de används inom en annan myndighet. Vilken av myndigheterna som har samhällets uppdrag att samla in och organisera uppgifterna borde sakna betydelse för hur övriga myndigheter har tillgång till uppgifterna.

Det avgörande för att en myndighet ska få tillgång till personuppgifter bör vara att myndigheten har ett behov av uppgiften för att genomföra sitt uppdrag. Omvänt finns ingen anledning att en myndighet ska ha tillgång till uppgifter som den inte behöver även om uppgiften typiskt sett inte är särskilt integritetskänslig. En modell som bygger på denna grundprincip ger ett bättre skydd för enskildas personliga integritet och en bättre effektivitet än en modell som bygger på generella bedömningar.

Även den nu föreslagna modellen innehåller ett visst mått av generella bedömningar. Vid bedömningen av vilka uppgifter en myndighet behöver måste bedömningen i praktiken göras efter *vilken typ av uppgifter* myndigheten behöver. Att göra en bedömning av behovet i fall för fall låter sig naturligtvis inte göras. Modellen ger ändå en mycket större flexibilitet genom att den ger större utrymme för olika lösningar för olika myndigheter.

Det bör här observeras att modellen avser att öppna möjligheter. Den innebär inte att en myndighet alltid kommer att kunna få de uppgifter den vill ha i den form den vill ha dem. Utformningen av de datastöd som byggs kommer alltid att ha en avgörande betydelse för vilka uppgifter som kan lämnas. Förslaget innebär inte att Skatteverket har en skyldighet att i alla lägen elektroniskt tillhandahålla alla uppgifter som lagstiftningen ger grund för.

De uppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 3 § andra stycket lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet (vissa anteckningar i personakter från före 30 juni 1991) är av ett särskilt slag. Uppgifterna används i dag endast av Patent- och registreringsverket i namnären den. Uppgifterna lämnas i manuella personbevis. Denna verksamhet upphör 2015/16. Uppgifterna i 2 kap. 3 § andra stycket kan inte i framtiden förväntas ha betydelse för någon myndighets ärendehantering och bör därför inte heller i fortsättningen ingå bland de uppgifter som kan tillhandahållas elektroniskt. Det överensstämmer i denna del med vad som gäller i dag. Det kan observeras att förslaget i avsnitt 4.1.1.3 om utlämnande av enstaka uppgifter på medium för automatiserad behandling till myndighet ändå lämnar ett utrymme för ett visst elektroniskt utlämnande om behov därav ändå skulle uppkomma.

Förslaget innebär däremot en utvidgning genom att det möjliggör utlämnande elektroniskt även av uppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 4 och 5 §§ lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. I 2 kap. 4 § regleras behandling i databasen av yrkanden, grunder, beslut och andra uppgifter som behövs för handläggningen i ett ärende. I 2 kap. 5 § regleras behandling i databasen av handlingar som inkommit eller upprättats i ett ärende.

Regleringen i 2 kap. 4 och 5 §§ lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet avser alltså hantering av uppgifter under ett ärendes handläggning snarare än sådana personuppgifter som registreras i delsystemet riksfolkbokföringen med stöd 2 kap. 3 § första stycket

samma lag. Till sin typ är uppgifterna i detta avseende av samma slag som finns i 2 kap. 3 § tredje stycket samma lag. Uppgifter som behandlas i den senare bestämmelsen omfattas av nuvarande bestämmelser om utlämnande i elektronisk form till annan myndighet.

Bland förslagen från TIFOS2 ingår en utvidgning avseende utlämnande av vissa ”beslutsgrundkoder” reglerade i 2 kap. 4 § lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet för två namngivna myndigheter. Detta torde vara typiskt för den praktiska utvidgning som förslaget i denna del kan komma att leda till. Enstaka uppgifter för enstaka myndigheter. Detta är ett exempel på den typ av behov som dagens modell är dåligt anpassad att möta. I prop. 1994/95 s. 27 där införandet av aviseringsregistret föreslogs har beträffande vad som skulle ingå i registret anförts följande.

”Utgångspunkten bör vara att aviseringsregistret skall innehålla de uppgifter som behövs för att behovet av allmänt efterfrågade folkbokföringsuppgifter skall tillgodoses.”

På s. 28 anfördes att vissa angivna uppgifter inte bör finnas i aviseringsregistret. ”Uppgifterna efterfrågas inte heller i så stor utsträckning. De myndigheter som behöver sådana uppgifter bör få informationen på annat sätt, t.ex. från de lokala folkbokföringsregistren.” I dag ser regleringen inte ut på detta sätt. Aviseringsregistret är bara ett system inom folkbokföringsdatabasen och är inte omnämnt i lag eller förordning. Detta talar tydligt för fördelar med en mer generell reglering.

Det kan framhållas att det inte kan förväntas att ytterligare uppgifter från 4 eller 5 §§ kommer att utlämnas elektroniskt i annat än begränsad omfattning och i så fall genom utlämnande på medium för automatiserad behandling snarare än genom direktåtkomst.

I bedömningen av behovet ingår naturligt även ett övervägande av betydelsen av den form som uppgifterna tillhandahålls i. I den föreslagna regleringen görs ingen större åtskillnad mellan utlämnande genom direktåtkomst eller utlämnande på medium för automatiserad behandling (mer om detta i avsnitt 4.1.1.3). I en bedömning av om elektroniskt utlämnande ska medges ingår dock som en naturlig del om utlämnandet görs i form av en direktåtkomst eller som ett utlämnande på medium för automatiserad behandling.

En viktig skillnad för om det är möjligt att göra ett utlämnande via direktåtkomst eller på medium för automatiserad behandling är att bedömningen av sekretess och integritetsaspekter måste finnas inbyggda i systemet vid direktåtkomst, men kan göras i varje enskilt fall vid utlämnande på medium för automatiserad behandling. Det innebär att möjligheterna till utlämnande genom direktåtkomst redan därigenom blir mer begränsade. Större delen av utlämnandet av uppgifter från folkbokföringsdatabasen sker också genom utskick (avisering) som får anses utgöra utlämnande på medium för automatiserad behandling.

Förslaget innebär, liksom dagens system, att vissa grunduppgifter ska vara tillgängliga för alla myndigheter utan särskild prövning. Det föreslås att uppgiften ”distrikt” ska föras till i denna lista. Begreppet distrikt har förts in i folkbokföringen genom lagen (2013:381) om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Begreppet ska användas för en ny indelning i folkbokföringsdatabasen. Ändringen avseende tillägg av ordet ”distrikt” träder i kraft den 1 januari

2016. Det är en uppgift jämförlig med folkbokföringsort och bör lämpligen ingå bland de uppgifter som är tillgängliga för alla myndigheter utan prövning. I promemorian föreslås i övrigt ingen ändring i fråga om vilka uppgifter som ska ingå i denna grupp. I övrigt föreslås att en prövning ska göras som innefattar behovet av uppgifter av visst slag för att genomföra den mottagande myndighetens uppdrag. Naturligtvis får inte ett utlämnande göras på sådant sätt att det medför en behandling hos den mottagande myndigheten som inte är tillåten. Ytterst måste avgörandet om förutsättningarna för utlämnande på visst sätt är uppfyllda ligga hos den utlämnande myndigheten, dvs. Skatteverket. Det ligger dock i sakens natur att bedömningen görs i samverkan med den mottagande myndigheten som naturligen bäst kan bedöma behovet av uppgiften i myndighetens verksamhet. Föreligger ett behov av uppgifterna för den mottagande myndighetens verksamhet överväger detta som regel det intrång som den enskilde kan känna i sin personliga sfär som kan följa av utlämnandet och den mottagande myndighetens behandling av uppgiften för genomförande av myndighetens uppdrag.

I förslaget ingår dock en säkerhetsspärr som innebär att åtkomst inte ska medges om ett utlämnande skulle vara olämpligt ur integritetssynpunkt. Det ger en möjlighet att kunna hantera eventuella nu inte förutsedda situationer där ett utlämnande skulle vara orimligt. En likartad bestämmelse finns i 13 § första stycket förordningen (1987:1022) om äktenskapsregister;

”Uppgifter i äktenskapsregistret får lämnas ut till enskilda på medium för automatiserad behandling om det bedöms lämpligt ur integritetssynpunkt.”

Att en annan myndighet använder personuppgifter från folkbokföringen i sin ärendehantering torde som regel inte utgöra något beaktansvärt intrång i den enskildes personliga integritet. I vart fall torde behovet av uppgiften för genomförandet av myndighetens uppdrag väga tyngre. I den mån en sådan för verksamheten nödvändig användning innebär ett intrång i den enskildes personliga integritet är detta som regel ett intrång som den enskilde är tvungen att tåla. Den egentliga risken ligger i stället i att utlämnandet till myndigheten även öppnar möjligheter för en spridning av uppgiften utöver vad som följer av myndighetens användning av uppgiften för sin verksamhet. Detta kan ske genom att uppgiften sprids utanför myndigheten, sprids till tjänstemän inom myndigheten som inte behöver uppgiften eller används av en i och för sig behörig tjänsteman men för ett obehörigt ändamål.

Detta är förhållanden som den mottagande myndigheten huvudsakligen måste ta ansvar för. Olika åtgärder som kan bidra till en god hantering ur integritetssynvinkel är att kontinuerligt se över vilka uppgifter som behövs för verksamheten, gallra uppgifter i egna register när uppgifterna inte längre behövs, ha väl funderande behörighetssystem, rutiner och välutbildad personal. En viktig del är att bedöma hur integritetskänslig olika typer av uppgifter typiskt sett är. Det är naturligt att frågor av detta slag också diskuteras i ett samråd mellan Skatteverket och berörd myndigheten i fråga om utformning och omfattning av utlämnande av uppgifter från folkbokföringsdatabasen.

Att den mottagande myndigheten har ett ansvar för att uppgifterna hanteras på ett lämpligt sätt bl.a. avseende skyddande av enskildas personliga integritet är en självklarhet. Det är inte heller något nytt att den mottagande myndigheten har ett stort ansvar för att man inte använder uppgifter som man inte ska ha del av. I dagens system finns en form för utlämnande som kallas

bruttoavisering. Denna form av utlämnande innebär att det inte är Skatteverket som fullt ut sorterar ut enbart de uppgifter som den mottagande myndigheten ska ha del av. I stället skickas en mängd av information ut till mottagaren där utskicket innehåller både uppgifter som mottagaren ska ha och sådana som mottagaren inte ska ha. Det är sedan mottagaren som ska sortera ut den information myndigheten ska ha. Övriga uppgifter ska omedelbart gallras.

4.1.1.3 Utlämnande till myndighet genom direktåtkomst eller på medium för automatiserad behandling

Promemorians förslag: Utlämnande till myndighet genom direktåtkomst regleras uttömmande i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Utlämnande på medium för automatiserad behandling regleras i förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Utlämnandet på medium för automatiserad behandling ska få göras i de fall där uppgiften hade kunnat lämnas ut genom direktåtkomst. Därutöver föreslås regler om s.k. bruttoavisering och en möjlighet att lämna ut enstaka uppgifter på medium för automatiserad behandling.

Skälen för förslagen: Utlämnande genom direktåtkomst anses vanligen vara mer känsligt ur integritetssynpunkt än utlämnande på medium för automatiserad behandling. De allra flesta personuppgifterna i folkbokföringen kan dock inte anses vara känsliga ur integritetssynpunkt. Uppgifterna omfattas heller inte av någon starkare sekretess. Presumtionen är att uppgifterna är offentliga. Det kan därför knappast anses att det ur integritetsskyddssynpunkt innebära någon betydelsebärande skillnad om en myndighet hämtar in uppgifterna genom direktåtkomst eller på medium för automatiserad behandling. Förutsättningarna för ett utlämnande till en myndighet på det ena eller det andra sättet bör därför i huvudsak vara de samma.

I prop. 2000/01:33 s. 145, i vilken bl.a. lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet föreslogs, anförde regeringen följande avseende på vilken nivå regleringen av direktåtkomst för myndigheter till uppgifter i folkbokföringsdatabasen borde göras.

”Utredningen har föreslagit att regeringen skall ha möjlighet att meddela föreskrifter om att andra än Riksskatteverket och skattemyndigheterna skall få direktåtkomst till uppgifter i folkbokföringsdatabasen. Regeringen anser emellertid att myndigheters åtkomst till folkbokföringsuppgifter, i likhet med vad som föreslås i fråga om åtkomst till beskattningsuppgifter, bör regleras i lag.”

Det finns inte nu skäl att gå ifrån denna grundprincip. De nu lämnade förslagen är således uppbyggda på att utlämnande genom direktåtkomst regleras uttömmande i lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

I prop. 2000/01:33 s. 110 har regeringen gjort följande bedömning avseende utlämnande på medium för automatiserad behandling till annan myndighet;

”Uppgifter i en databas, som myndigheter får ta del av enligt bestämmelser i sekretesslagen eller andra författningar, bör myndigheterna få tillgång till på medium för automatiserad behandling.”

Huvudprincipen är således att utlämnande till andra myndigheter inte ska vara begränsat på annat sätt än ett utlämnande på papper. Utlämnande från folkbokföringsdatabasen är dock i dag begränsat genom 12 och 12 a §§ förordningen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. I promemorian har vi valt att vidhålla den grundförutsättningen men att göra en mer generell reglering. Förutsättningarna för utlämnande föreslås i huvudsak vara de samma vid utlämnande genom direktåtkomst och vid utlämnande via medium för automatiserad behandling. De generella förutsättningarna behandlas utförligare i avsnitt 4.1.1.2.

Beträffande utlämnande på medium för automatiserad behandling föreslås en reglering av s.k. bruttoavisering. Förfarandet innebär att alla uppgifter av visst slag får lämnas ut och att mottagaren sorterar ut de uppgifter som mottagaren får ta emot. Övriga uppgifter ska omedelbart gallras. Förfarandet tillämpas i dag men är i huvudsak inte uttryckligt reglerat. I 12 § tredje stycket förordningen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet anges dock följande.

”Uppgifter som lämnas ut med stöd av första och andra styckena och som den mottagande myndigheten inte får behandla ska omedelbart gallras.”

Bestämmelsen är tillämplig på sådana uppgifter som lämnas ut till en myndighet genom bruttoavisering och som går utöver vad myndigheten får behandla.

Bruttoavisering behandlades i prop. 2000/01:33, s. 142. Regeringen ansåg att förfarandet med bruttoavisering som metod för att tillhandahålla folkbokföringsuppgifter borde medges även i fortsättningen under förutsättning att fråga är om regelmässigt och frekvent återkommande aviseringar som avser en betydande andel av befolkningen. Regeringen ansåg att förfarandet inte behövde regleras. Som angetts ovan har förfarandet dock delvis reglerats genom 12 § tredje stycket förordningen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet så vitt avser mottagande myndighets skyldighet att gallra uppgifter som den inte får behandla. I 8 a § förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret regleras sedan 2009 för det statliga personregistret.

Som huvudregel föreslås att utlämnande på medium för automatiserad behandling ska begränsas till det utrymme som finns för utlämnande genom direktåtkomst. Ett utökat utrymme bör dock i förordningstexten ges för utlämnande genom bruttoavisering. Bruttoavisering innebär ju att uppgifter som mottagaren inte får behandla ändå lämnas från Skatteverket till den mottagande myndigheten. Mottagaren är sedan skyldig att gallra de uppgifter den inte får behandla. Bruttoavisering innebär att mottagaren enbart kommer att behandla dessa uppgifter i den omfattning som behövs för att gallra dem. Det förändrar dock inte det förhållandet att Skatteverket först måste lämna ut uppgifterna, att detta går utöver den föreslagna huvudregeln och att Skatteverket därför behöver ett stöd för att göra sådana utlämnanden. Det kan vara lämpligt att begränsa bruttoavisering till uppgifter som avses i 2 kap. 3 § första stycket lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet, dvs. registrerade uppgifter om de enskilda i

riksfolkbokföringen. Uppgifter ur handläggningen av folkbokföringsärenden lämpar sig mindre väl för sådant utlämnande.

En stor del av utlämnandet av uppgifter från folkbokföringsdatabasen till andra myndigheter sker genom regelbundna utskick eller direktåtkomst till delsystemet Navet och det i Navet ingående aviseringsregistret. Regleringen avser i huvudsak utlämnande av detta slag. Det bör dock även finnas ett utrymme för utlämnande av enstaka uppgifter på medium för automatiserad behandling till annan myndighet även i fall som inte faller under denna reglering om ett sådant utlämnande inte är olämpligt ur integritetssynpunkt. Det skulle t.ex. kunna avse ett utlämnande av uppgift som avses i 2 kap. 3 § andra stycket lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Dessa kan enligt förslaget, liksom enligt dagens bestämmelser, inte lämnas ut genom direktåtkomst. Därmed kan de enligt förslagets huvudregel inte heller lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

Två andra alternativ har övervägts, men har inte medfört att något förslag har tagits fram.

Det första alternativet är att en regel för utlämnande på medium för automatiserad behandling begränsad till förfarandet avisering skulle utarbetas. Detta skulle förutsätta att begreppet avisering skulle definieras, eller att ett begrepp motsvarande detta skulle tas fram. Denna väg skulle dock riskera att en låsning till en viss typ av förfarande skulle uppkomma. Detta har inte bedömts som lämpligt.

Det andra alternativet skulle vara att lämna frågan om utlämnande till andra myndigheter på medium för automatiserad behandling oreglerad. Det skulle i så fall vara fritt för Skatteverket att efter egen bedömning lämna ut uppgifter ur folkbokföringsdatabasen till andra myndigheter på sådant sätt, förutom om det föreligger ett sekretesshinder. Mot bakgrund av den nuvarande regleringen har det dock i promemorian gjorts bedömningen att en reglering som medför en viss begränsning ur integritetshänseende ändå skulle vara av värde.

Promemorians bedömning är att den praktiska skillnaden mellan de tre alternativen är mycket liten.

4.1.2 Utlämnande av personuppgifter till enskilda

4.1.2.1 Utlämnande till enskilda genom direktåtkomst

Promemorians förslag: Det föreslås en utvidgning av möjligheten för en enskild att genom direktåtkomst få tillgång till uppgifter som motsvarar ett personbevis eller liknande utdrag, avseende sig själv eller avseende barn under 18 år som den enskilde har vårdnaden om. Utvidgningen avser personuppgifter om andra personer som den registrerade har samband med.

Skälen för förslaget: Av 2 kap. 9 § lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet framgår att enskilda får ha direktåtkomst till uppgifter i folkbokföringsdatabasen endast om regeringen har meddelat föreskrift om det. Vidare framgår att åtkomst till uppgift om annan person än den enskilde får medges endast till de uppgifter som anges i 2 kap. 8 § första stycket samma lag, d.v.s. till uppgift om person- eller samordningsnummer, namn, adress, folkbokföringsadress,

lägenhetsnummer och folkbokföringsort samt avregistrering från folkbokföringen.

Som tidigare redovisats vill Skatteverket få ner antalet personbevis som hämtas ut. För de fall där personbevis ändå kommer att användas är det en fördel om utlämnandet kan göras elektroniskt och då helst genom en automatiserad elektronisk tjänst. Fördelarna med ett tillhandahållande genom en direktåtkomst måste dock alltid vägas mot andra förhållanden såsom ett berättigat skydd för enskildas personliga integritet.

Eget personbevis

Enskilda kan idag ha direktåtkomst till uppgifter om sig själv via en elektronisk tjänst (e-tjänst) på Skatteverkets webbsida. E-tjänsten innebär att den enskilde kan få tillgång till motsvarigheten till ett personbevis avseende sig själv i form av en pdf-fil som den enskilde själv kan skriva ut på en egen skrivare. Förfarandet är begränsat till att avse uppgifter om den enskilde själv. Det är inte möjligt med en åtkomst till uppgifter motsvarande ett personbevis som även innehåller uppgifter om t.ex. make och barn. I många fall behöver dock ett personbevis även innehålla vissa uppgifter om en annan person som den enskilde har ett samband med för att personbeviset ska fylla sin funktion. Det i promemorian lämnade förslaget syftar till att öppna möjligheter att kunna tillhandahålla även personbevis med uppgifter om personer med samband med den registrerade.

I promemorian föreslås att ett utlämnande till en enskild genom direktåtkomst motsvarande ett personbevis även ska få innehålla vissa personuppgifter om make, barn, förälder eller vårdnadshavare som den enskilde har samband med. Uppgifterna ska vara begränsade till sådana uppgifter som avses i 2 kap. 8 § första meningen lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet samt det samband som råder mellan den enskilde och den andra personen.

Begränsningen till att utlämnande ska motsvara ett eget personbevis innebär att den enskilde inte genom denna bestämmelse kan få tillgång till personuppgifter om denna grupp av andra personer på annat sätt än genom att hämta ett eget personbevis. Bestämmelsen kan inte användas t.ex. för att ta ut ett personbevis för den enskildes make. Begränsningen syftar till att skydda den personliga integriteten för de andra personer vars uppgifter kan komma att lämnas ut med stöd av den föreslagna bestämmelsen.

Barns personbevis

Dagens regler tillåter att en vårdnadshavare kan få direktåtkomst till uppgifter om barn under 18 år. Direktåtkomsten får inte omfatta uppgifter om annan person än barnet. Någon e-tjänst som gör direktåtkomsten möjlig finns inte hos Skatteverket i dag. Bedömningen har varit att det inte finns en tillräcklig efterfrågan av en sådan tjänst med den nuvarande begränsningen.

Förslaget i denna del är att direktåtkomsten även ska få omfatta uppgift om förälder eller vårdnadshavare som barnet har samband med. Bestämmelsen är begränsad till de uppgifter som 2 kap. 9 § lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet syftar på.

Personlig integritet

Lagstiftaren har avsett att utlämnande till en enskild av personuppgifter om en annan person genom direktåtkomst ska vara begränsad och göras med

försiktighet. Att de föreslagna utvidgningarna är kopplade till vilka uppgifter som kan lämnas i ett personbevis om den enskilde innebär i sig en begränsning av de uppgifter som en enskild kan få ut om annan person. Skatteverket anser att den föreslagna utvidgningen ligger väl i linje med en sådan försiktig hållning och är motiverad utifrån den förbättrade service detta innebär för den enskilde genom att fler typer av personbevis kan fås genom detta enkla och snabba förfarande.

I allmänhet kan inte de uppgifter om annan som kan komma att lämnas ut genom det föreslagna utvidgade förfarandet anses vara integritetskänsliga i förhållande till den person som utlämnandet ska ske till. I enstaka fall kan det finnas skäl att skydda i första hand adressuppgifter om annan även i förhållande till en sådan närstående som omfattas av den nu föreslagna bestämmelsen. I sådana fall torde dock ett sekretesshinder finnas för utlämnande.

Uppgifter avseende en person för vilken det finns en sekretessmarkering får självklart inte lämnas ut till en enskild genom en direktåtkomst. Ett utlämnande av en sekretessmarkerad uppgift kan inte ske förrän en sekretessprövning har gjorts.

Den tekniska utformningen av direktåtkomsten

Dagens form för utlämnande genom utskrift på egen skrivare har vissa brister. I takt med en ökad användning av dokument i elektronisk form och en enklare tillgång genom bärbar utrustning, såsom mobiltelefoner med möjlighet till uppkoppling mot Internet, ser många personer tillgång till egen skrivare som mindre väsentlig. E-tjänsten i dess nuvarande utformning kan därför bli mindre intressant. Det finns skäl att i detta sammanhang framhålla att de föreslagna reglerna inte innebär en begränsning till att tillhandahållandet ska ske genom utskrift på egen skrivare. Bestämmelsen kan även användas för tillhandahållanden genom direktåtkomst i annan form.

Utvidgad möjlighet för regeringen att föreskriva om direktåtkomst för enskilda

De föreslagna förändringarna avser ändringar i 17 § förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. De föreslagna ändringarna innebär att, utöver de uppgifter som anges i 2 kap. 8 § lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet, ett utlämnande även kan innehålla uppgift om annan persons samband med den registrerade. Därför föreslås även en ändring i 2 kap. 9 § samma lag som ger regeringen möjlighet att meddela föreskrift även om åtkomst till uppgift om annan person än den enskilde även avseende samband med den enskilde.

4.1.2.2 Utlämnande på medium för automatiserad behandling

Promemorians förslag: Det föreslås vissa utvidgningar av möjligheten att lämna ut uppgifter om annan till en enskild på medium för automatiserad behandling.

Utvidgningen avser utlämnande av eget personbevis, annan handling i ett ärende avseende den enskilde samt ett personbevis eller motsvarande avseende ett barn som den enskilde är vårdnadshavare för. Förslagen innebär att sådana

utlämnanden får innehålla fler uppgifter än för närvarande. Det föreslås även en möjlighet till utlämnande av enstaka uppgifter om annan person än den enskilde.

Ett utlämnande får inte göras om det är olämpligt ur integritetsaspekt.

Skälen för förslagen: Ett utlämnande på medium för automatiserad behandling är ofta mindre känsligt från integritetssynpunkt än direktåtkomst och ger större möjlighet till bedömning av förhållandena i enskilda fall. Utrymmet för utlämnande genom automatiserad behandling kan därför tillåtas vara större än utrymmet för utlämnande genom direktåtkomst.

Skatteverket föreslår att möjligheterna att lämna ut uppgifter till enskild på medium för automatiserad behandling utvidgas i några avseenden. Förslagen i dessa delar avser enbart ändringar i förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

Eget personbevis

Det föreslås att ett personbevis för en enskild ska kunna lämnas ut till den enskilde utan någon begränsning av vilka uppgifter om annan person som den enskilde har samband med som får lämnas. Jämför det mer begränsade förslaget till utlämnande genom direktåtkomst som ges i avsnitt 4.1.2.1.

De allmänna begränsningar som följer av att uppgifter inte lämnas ut om det finns sekretesshinder och att ett utlämnande ska göras på ett säkert sätt gäller naturligtvis även här. Dessutom föreslås att utlämnande inte ska få göras i fall där det är olämpligt ur integritetssynpunkt.

Motsvarande uppgifter kan i dag lämnas på papper vid ett besök hos Skatteverket. Ett utlämnande på medium för automatiserad behandling med de begränsningar som föreslås (begränsningen till personbevis, sekretess och integritetsprövning) synes inte innebära en försämring av skyddet för den enskildes integritet, och innebär ett smidigare förfarande för den enskilde och för myndigheten.

Ett säkert sätt för utlämnande av sådana elektroniska personbevis skulle kunna vara Mina meddelanden.

Handling i ärende om den enskild

Skatteverket kommunicerar idag ett stort antal handlingar på papper till enskilda. Om en handling innehåller personuppgifter om en annan person än mottagaren av handlingen kan det i dag stå i strid med gällande bestämmelser att skicka en sådan handling i elektronisk form. Utskick på papper kan därför vara det enda tillåtna sättet att kommunicera en sådan handling. Det nu lämnande förslaget gör det möjligt med ett utlämnande på medium för automatiserad behandling av en handling till en enskild i ett ärende, även om handlingen innehåller uppgifter om en annan person. Syftet är att möjliggöra en modern, effektiv och säker kommunikation av handlingar i ett ärende.

En förutsättning för den här formen av utlämnande är att den sker på ett säkert sätt. Skatteverket arbetar med en informationsväg för utlämnande av handlingar till enskilda i elektronisk form. Denna kallas för Mina Meddelanden och är avsedd att kunna användas vid kommunikation mellan Skatteverket och enskilda, likväl som mellan andra myndigheter och enskilda. Detta är ett sätt att lämna ut handlingar som skulle omfattas av den nu föreslagna regleringen.

Den föreslagna regleringen innehåller en begränsning genom att det ska vara fråga om ett utlämnande i *ett ärende* avseende den enskilde. Det är alltså inte en generell regel om utlämnande av uppgifter om andra personer. Regeln tar sikte på handlingar som förekommer i ett ärende och som annars skulle ha lämnats ut på papper. Sådana utlämnande sker ofta genom att handlingen skickas ut som post.

Den enskilde får alltså inte tillgång till mer uppgifter än denne ändå hade fått tillgång till. Genom att utlämnande ska ske genom säkra tekniska lösningar blir risken för att uppgifterna skulle komma fel, eller på annat sätt komma obehöriga till del, inte större utan snarare mindre genom en elektronisk kommunikation. Det är av stor betydelse att de tekniska systemen byggs på ett sätt som beaktar behovet av säkerhet. Vanlig e-post, som inte är krypterad, är t.ex. ofta inte ett tillräckligt säkert alternativ.

Personbevis för barn

I avsnitt 4.1.2.1 behandlas utlämnande av personbevis för barn under 18 år genom direktåtkomst.

Det finns i dag en bestämmelse i 15 § i förordningen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet om utlämnande av vissa uppgifter om ett barn under 18 år på medium för automatiserad behandling av uppgifter till den som är vårdnadshavare för barnet. Innehållet i bestämmelsen motsvarar dagens regel i 17 § samma förordning för utlämnande genom direktåtkomst. I allmänhet anses dock att utrymmet för att tillåta utlämnande genom utlämnande på medium för automatiserad behandling är större än utrymmet för utlämnande genom direktåtkomst. Detta är en följd av att ett utlämnande på medium för automatiserad behandling ger en möjlighet till en manuell granskning som saknas vid ett utlämnande genom direktåtkomst.

I E-delegationens rapport ”Direktåtkomst och utlämnande på medium för automatiserad behandling” sägs på s. 6.

”Personuppgiftslagen (1998:204; PUL) innehåller inte några särskilda bestämmelser om sättet för att lämna ut personuppgifter. I många registerförfattningar föreskrivs emellertid begränsningar av utlämnande genom direktåtkomst. Det är också vanligt att begränsningar föreskrivs beträffande utlämnande på medium för automatiserad behandling. Direktåtkomst anses vara den mest integritetskänsliga formen av utlämnande. Regleringen i registerförfattningar innebär därför normalt att möjligheten att lämna ut uppgifter genom direktåtkomst är mer begränsad än möjligheten att lämna ut uppgifter på medium för automatiserad behandling.”

Detta kan i och för sig vara beroende av hur ett utlämnande på medium för automatiserad behandling utformas. Det pekas också i rapporten på att inställningen till skillnaden mellan direktåtkomst och utlämnande på medium har kritiserats i olika sammanhang. Det synes dock som att uppfattningen i allmänhet är att direktåtkomst är den mer integritetskänsliga formen av utlämnande.

I promemorian föreslås att ett personbevis eller motsvarande utdrag får lämnas till vårdnadshavaren på medium för automatiserad behandling. Begränsningen av vilka uppgifter som kan lämnas ut enligt förslaget utgörs av vilka uppgifter som kan omfattas av ett personbevis. Den begränsning som finns i 17 § avseende direktåtkomst till de uppgifter som anges i 2 kap. 8 §

första meningen lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet föreslås alltså inte för utlämnande via medium för automatiserad behandling. Bestämmelsen i 2 kap. 9 § nämnda lag kräver en sådan begränsning när det gäller utlämnande genom direktåtkomst, men inte när det gäller utlämnande på medium för automatiserat förfarande.

Skatteverket anser att det vid ett utlämnande på medium för automatiserad behandling, med de möjligheter till manuella kontroller som finns i ett sådant förfarande, är möjligt att tillåta ett utlämnande av fler uppgifter än vid ett utlämnande genom direktåtkomst, utan att det innebär en ökad risk för otillbörligt intrång i någons personliga integritet. Motsvarande uppgifter kan i dag lämnas på papper vid ett besök hos Skatteverket. Ett utlämnande på medium för automatiserad behandling med de begränsningar som föreslås synes inte innebära en försämring av skyddet för den enskildes integritet, och innebär ett smidigare förfarande för den enskilde och för myndigheten.

Enstaka uppgifter

Det kan finnas ett behov av att lämna ut enstaka harmlösa uppgifter om en annan person till en enskild på medium för automatiserad behandling. I verksamheten har uttryckts ett behov av att kunna lämna enstaka icke sekretessbelagda uppgifter (t.ex. två-tre adresser eller namn) i ett mejl.

Utlämnande av enstaka uppgifter är en vanligt förekommande bestämmelse i registerlagstiftningar. Det föreslås att en sådan möjlighet införs som ett komplement till ovan angivna bestämmelser om utlämnande till enskild på medium för automatiserad behandling.

Det är i första hand ett systematiskt eller återkommande elektroniskt utlämnande av en sammantaget större mängd personuppgifter som kräver begränsningar av integritetsskyddsskäl. I ett utlämnande av enstaka uppgifter får anses ingå att det är ett inte automatiserat utlämnande där det i utlämnandet ingår en bedömning i varje enskilt fall av en handläggare. Det bör även beaktas att utlämnande är avsett för utlämnande av uppgifter, inte utlämnande av elektroniska handlingar. Det är alltså inte fråga om att lämna personbilder eller personbevis eftersom sådana utgör handlingar och inte enstaka uppgifter.

Att uppgifterna är harmlösa får prövas mot den föreslagna allmänna begränsningen att utlämnandet i denna form inte får göras om ett utlämnande skulle vara olämpligt ur integritetssynpunkt.

Allmänna förutsättningar

En allmän begränsning för utlämnande i elektronisk form är att utlämnandet kan göras på ett säkert sätt, dvs. att uppgifterna i oförvanskat skick kommer rätt mottagare tillhanda utan att även någon annan person kan ta del av uppgiften. Nivån på kravet på säkerhet är beroende av de överförda uppgifternas känslighet. Nivån för harmlösa enstaka uppgifter kan vara lägre än för kommunikation av handlingar i ett eget ärende. Det vilar på Skatteverket att bygga upp lämpligt avvägda säkerhetssystem och rutiner.

Genomgående för de i detta avsnitt lämnade förslagen är att en avvägning måste göras mot lämpligheten ur integritetssynpunkt i ett utlämnande i den aktuella formen. Om ett utlämnande på medium för automatiserad behandling är olämpligt ur integritetssynpunkt ska ett utlämnande inte göras i den formen. Handlingen kan i så fall i stället lämnas ut på papper, efter en sekretessprövning.

4.1.3 Vägledande avgöranden

Promemorians förslag: En möjlighet införs att föra ett register innehållande vägledande avgöranden på folkbokföringsområdet. Registret ska inte få innehålla uppgifter som direkt pekar ut en enskild person. Däremot ska det få innehålla indirekta personuppgifter såsom mål- eller ärendenummer som gör det möjligt att återfinna ett ärende eller mål.

Skälen för förslaget: Det finns ett behov av att snabbt kunna hitta vägledande avgöranden inom folkbokföringsområdet för att kunna upprätthålla en enhetlig och rättssäker tillämpning. Det bör därför vara möjligt att föra ett sådant register som också är lättillgängligt för de tjänstemän som är verksamma inom området. Registret syftar till att göra bedömningar av rättsfrågor lätt tillgängliga. Det finns inte skäl att det ska vara möjligt att söka på enskilda personer i registret. Ur integritetssynpunkt är detta inte heller lämpligt. Registret bör därför inte innehålla uppgifter som direkt pekar ut någon enskild. Däremot bör det vara möjligt att i registret ha uppgifter som gör det möjligt återfinna det bakomliggande målet eller ärendet. Indirekta personuppgifter som mål- eller ärendenummer bör därför få föras i registret.

Förslaget är baserat på 114 kap. 7 § första stycket 1 och andra stycket socialförsäkringsbalken (2010:110). Bestämmelsen är överförd från 7 § lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringsadministrationen (PISA). I proposition 2002/03:135 s.61 motiverades förslaget på följande sätt.

”Med återsökning av vägledande avgöranden åsyftas exempelvis sökning i samlingar av domar och beslut som upprättats för ledning angående praxis. Inte bara domstolsavgöranden avses med begreppet vägledande avgöranden. Ett exempel på andra typer av sammanställningar av avgöranden som omfattas av begreppet är samlingar av beslut av JO. I sådana samlingar som avses i den aktuella bestämmelsen bör berörda personer inte vara direkt identifierbara genom namn eller personnummer. Detta utesluter inte att innehållet kan anses innefatta personuppgifter, bl.a. eftersom exempelvis angivande av ärendenummer innebär en möjlighet att ta reda på den registrerades namn i akten. Återsökning av vägledande avgöranden sker i regel i sådan anslutning till handläggningen av ett ärende, att behandlingen i själva verket kan ses som en del av handläggningen. Vid sidan härav uppkommer det emellertid ofta behov av sådan informationsinhämtning i utbildningssyfte, i anslutning till praxisdiskussioner m.m. utan att behandlingen i fråga kan anses hänförlig till handläggning. Det framstår därför som motiverat att ange återsökning av vägledande ändamål som ett särskilt ändamål. De samlingar av domar och beslut som upprättats för ledning angående praxis bör emellertid inte få innehålla uppgifter som direkt pekar ut de registrerade, dvs. uppgifter om namn eller personnummer.”

4.2 Det statliga person- och adressregistret

4.2.1 Modernisering av SPAR

Promemorians förslag: Det föreslås att en bestämmelse om personuppgiftsansvarig flyttas från förordningen till lagen.

Det föreslås vidare att regleringen av bestämmelserna för kontrolländamålet respektive urvalsändamålet görs på ett mer systematiskt sätt.

Skälen för förslagen: I Skatteverkets uppdrag (se bilaga 1) ingår bl.a. att modernisera de författningar som reglerar hanteringen av SPAR.

Det föreslås att bestämmelsen om att Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för behandling av personuppgifter i SPAR lyfts från förordningen till lagen. Denna typ av bestämmelse synes ofta läggas på lagnivå. Se t.ex. 1 kap. 5 § lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet och 1 kap. 6 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Det är rimligt att motsvarande bestämmelse avseende SPAR också regleras på lagnivå.

SPAR används för utlämnande av folkbokföringsuppgifter till myndigheter och enskilda för två olika ändamål. Ändamålet enligt 3 § 1 lagen om det statliga personregistret kallas här för kontrolländamålet och ändamålet enligt 3 § 2 samma lag för urvalsändamålet. Ändamålen är olika och det är olika aktörer som använder sig av SPAR för de två ändamålen.

Kontrolländamålet avser sådant som uppdatering av t.ex. adressuppgifter i ett medlems- eller kundregister och kontroll av uppgifter t.ex. i samband med ett kreditköp. Urvalsändamålet avser urval av adressuppgifter för olika typer av utskick, såsom reklamutskick och utskick av samhällsinformation..

Förslagen innebär en mer systematisk redovisning av reglerna uppdelat på de två ändamålen.

Förslaget innefattar en mer systematiserad redovisning av bestämmelserna avseende utlämnande för kontrolländamålet (ändamål enligt 3 § 1 lagen om det statliga personadressregistret) respektive för urvalsändamålet (ändamål enligt 3 § 2 samma lag).

Förslaget innebär i dessa delar i huvudsak förändringar i förordningen om det statliga personadressregistret. Den föreslagna strukturen är följande.

I 5 § förordningen anges de grundläggande bestämmelserna för utlämnande av uppgifter för kompletteringsändamålet.

I 6–8 §§ förordningen behandlas bestämmelser för utlämnande för kompletteringsändamålet i särskilda fall. Utlämnande av uppgift av fastställd förvärvsinkomst föreslås dock fortfarande regleras i 7 § lagen om det statliga personregistret.

I 9 § förordningen anges vilka sökbegrepp som får användas för utlämnande för kompletteringsändamålet.

I 10 § förordningen regleras bruttoavisering.

I 11–11 a §§ förordningen regleras utlämnande för urvalsändamålet.

I 12 § förordningen regleras vilka sökbegrepp som får användas för utlämnande för urvalsändamålet.

I 13 § förordningen finns bestämmelser om spärr för vissa urval.

Genom denna struktur blir regleringen mer systematisk och därmed mer tillgänglig. Förslaget innebär även vissa följdändringar i numreringen av efterföljande paragrafer.

4.2.2 Uppnå en bättre överensstämmelse med regleringen av folkbokföringsdatabasen

Promemorians förslag: Det föreslås att den terminologi som används i regleringen av folkbokföringen ska användas i regleringen av det statliga personadressregistret (SPAR) och att uttryck och begrepp ska användas med samma betydelse.

Skälen för förslaget: I Skatteverkets uppdrag (se bilaga 1) ingår även att lämna förslag för att uppnå en bättre överensstämmelse med regleringen om behandling av personuppgifter i folkbokföringsverksamheten.

Syftet med SPAR är i huvudsak att tillhandahålla en teknisk lösning för utlämnande av uppgifter från folkbokföringsdatabasen i vissa fall. De uppgifter som lämnas ut från SPAR kommer, i denna del, från folkbokföringsregistret. SPAR innehåller även vissa uppgifter från beskattningsdatabasen dels för att inkomstuppgifter ska kunna lämnas ut till polis och tull, dels som underlag för att kunna göra vissa urval av adresser för olika typer av utskick.

Det är en självklarhet att till den huvudsakliga del som SPAR är en funktionell förlängning av folkbokföringsdatabasen för att göra utlämnande av uppgifter från folkbokföringsdatabasen så bör samma terminologi användas i båda regleringarna och användas med samma innebörd.

Det har förekommit tolkningsproblem avseende innehållet i författningarna som reglerar SPAR. Detta gäller begrepp som inte har definierats i dessa författningar, och som har en specifik betydelse i folkbokföringssammanhang som inte fullt ut motsvarar begreppets betydelse i allmänhet. Det kan t.ex. gälla beteckningen ”adress”. Genom att införa en bestämmelse med innebörden att beteckningar som används i lagen (1998:527) om det statliga personregistret ska ha samma betydelse som i folkbokföringslagen (1991:481) blir det tydligt hur beteckningarna ska förstås.

Förslaget innebär att en ny paragraf, 2 a §, införs i lagen om det statliga personregistret.

4.2.3 Uppgifter som får behandlas i det statliga personregistret

Promemorians förslag: Utöver de personuppgifter som i dag får behandlas i det statliga personadressregistret (SPAR) föreslås att även följande uppgifter ska få behandlas;

1. kön,
2. lägenhetsnummer,
3. civilstånd,
4. barn under 18 år, och

5. utflyttad som grund för avregistrering.
--

Skälen för förslagen: Genom SPAR lämnas uppgifter från folkbokföringen ut i samhället. Ett grundläggande syfte med verksamheten är att personuppgifter som behövs i samhället ska kunna finnas tillgängliga på ett sätt som tillförsäkrar att uppgifterna är korrekta och att uppgifterna behandlas med hänsyn till enskildas behov av skydd för den personliga integriteten. Genom att staten tillhandahåller de uppgifter som behövs i samhället och ser till att dessa uppgifter är så korrekta som möjligt, motverkas att uppgifter samlas in på andra sätt för olika register med de risker detta kan medföra avseende hanteringen av uppgifter och kvalitén på uppgifterna. Det är därför viktigt att utlämnandet av uppgifter från SPAR kan matcha de behov som finns i samhället. Annars finns en stor risk att alternativa lösningar utvecklas på annat håll. Det finns i dag andra register som omfattar stora delar av befolkningen i Sverige som kan innehålla delvis andra uppgifter än SPAR och som kan användas för att ta fram uppgifter som inte kan fås från SPAR. Mot bl.a. denna bakgrund föreslår Skatteverket att följande uppgifter ska få behandlas i SPAR.

Vid urval av namn och adresser för utskick efterfrågas i vissa fall uppgift om de utvalda personernas *kön*, eller att urval kan göras med kön som sökbegrepp. Detta är inte möjligt i dag. Det föreslås nu att detta ska bli möjligt. I avsnitt 4.2.4. utvecklas vidare förslaget att uppgiften ska kunna lämnas ut som en ytterligare uppgift utöver namn och adress i vissa fall.

SPAR hämtar sina uppgifter från folkbokföringsdatabasen. Folkbokföringsdatabasen innehåller inte som en särskild uppgift om den registrerade är man eller kvinna. Indirekt framgår dock detta av den tredje siffran i födelsenumret.

Personnumret består av tio siffror. De sex första siffrorna utgör personens födelsetid (två sista siffror i år, månad och dag). Undantagsvis kan ett personnummer tilldelas där uppgift om dag inte överensstämmer med faktisk födelsedag. Det inträffar när antalet födelsenummer för rätt födelsedag inte räckte till. De följande tre siffrorna är personens födelsenummer. Tredje siffran är jämn för kvinnor och ojämn för män. Sista siffran är en kontrollsiffra.

Personnummer tilldelas den som är folkbokförd i Sverige. Andra personer som vistas i Sverige kan vid behov tilldelas ett samordningsnummer. Samordningsnumret är konstruerat på samma sätt som personnumret förutom att talet 60 har lagts till dagen för födelse.

Samtliga personer som är registrerade i SPAR har antingen ett personnummer eller ett samordningsnummer. Uppgiften är redan tillgänglig i SPAR. Förslaget innebär att uppgift om kön, baserat på tredje siffran i födelsenumret, ska få föras som en särskild uppgift.

SPAR innehåller redan uppgift om lägenhetsnummer. Uppgiften betraktas därvid som en del av adressen. Begreppet adress används då på ett annat sätt än begreppet används inom folkbokföringen. I avsnitt 4.2.2. föreslås att de begrepp som används inom folkbokföringen ska användas med samma betydelse i verksamheten med SPAR. I SPAR ska därför inte lägenhetsnummer längre ses som en del av en adress utan som en egen uppgift som särskilt behöver anges i listan över uppgifter som får behandlas i SPAR.

SPAR innehåller i dag uppgifter om den registrerades make (vilket innefattar maka eller registrerad partner). Det föreslås nu att registret även ska få innehålla uppgift om den registrerades *civilstånd*. Uppgift om den

registrerades civilstånd är enbart en uppgift om den registrerade själv. Uppgiften talar om huruvida den registrerade är gift men inte med vem. Uppgiften får anses vara harmlös och kan ingå bland de uppgifter som alltid kan lämnas ut för kompletteringsändamål. I de fall där uppgiften om civilstånd är en tillräcklig uppgift innebär ett utlämnande av uppgiften ett mindre intrång än att lämna ut uppgift om make.

SPAR innehåller i dag uppgift om samband mellan de registrerade och dennes vårdnadshavare. Däremot finns inte sambandet i motsatt riktning registrerat i SPAR. Det föreslås nu att det i SPAR ska få ingå uppgift om barn under 18 år som den registrerade har samband med i folkbokföringen. Syftet med förslaget är enbart att uppgiften ska kunna användas vid urval av adresser för utskick. Uppgiften ska inte kunna lämnas ut vare sig för kompletteringsändamålet eller för urvalsändamålet (ändamål enligt 3 § 1 eller 2 lagen [1998:527] om det statliga personregistret). Förslaget innebär att urval av föräldrar med barn i en viss ålder förenklas.

En person kan avregistreras ur folkbokföringen som avliden, utflyttad eller som obefintlig (försvunnen). I SPAR förs in en uppgift om avregistrering och som grund för avregistrering anges dödsfall eller annat. Det framgår således inte om en person är utflyttad eller försvunnen. Det föreslås nu att grunden för avregistrering ska göras på samma sätt i SPAR som i folkbokföringsdatabasen.

Förslagen innebär ändringar i 4 § lagen om det statliga personregistret.

4.2.4 Ytterligare uppgifter som kan lämnas ut för urvalsändamål

Promemorians förslag: Det föreslås att för ändamål enligt 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personregistret (urvalsändamålet) ska, utöver namn och adress, även kunna lämnas ut uppgift om födelsetid, folkbokföringsort och om kön om det föreligger särskilda skäl.

Skälen för förslagen: För urvalsändamål lämnas endast ut uppgift om namn och adress. Det finns dock fall där ytterligare uppgifter är efterfrågade och där det kan vara befogat att sådana ytterligare uppgifter ska kunna lämnas.

Efterfrågan finns både för utskick för reklamändamål och för utskick för forskningsändamål. Efterfrågan grundar sig i ett önskemål om att kunna begränsa utskicket till sådana mottagare som är berörda av utskicket och att därmed kunna låta bli att skicka material till andra mottagare. De ytterligare uppgifterna kan alltså betyda att det utskick som görs blir av mer begränsad omfattning.

De ytterligare uppgifter som föreslås kunna komma att lämnas är födelsetid, födelseort och kön. Detta är uppgifter som tidigare har lämnats ut från SPAR i dess tidigare utformning (innan verksamheten placerades hos Skatteverket). I vissa fall kan dessa uppgifter indirekt fås fram genom en serie av sökningar, vanligen till en högre kostnad än om uppgifterna hade kunnat lämnas vid en sökning. Det kan i sådana fall framstå som onödigt stelbent att inte tillåta ett utlämnande av uppgiften genom en direkt regel.

Om uppgifterna inte lämnas ut från SPAR kan uppgifterna i många fall i stället köpas från privata leverantörer. En risk i ett sådant sammanhang är att en sådan leverantör har uppgifter av sämre kvalitet än de uppgifter SPAR har.

Uppgift om *födelse* (år, månad och dag för den registrerades födelse) är en uppgift som den som vill göra utskick till t.ex. personer som fyller jämna år är intresserad av. Uppgiften kan i dag fås fram indirekt genom att ställa flera avgränsade frågor (flera urval, där varje urval är avgränsat till personer födda en viss dag).

Vid urval för utskick kan *folkbokföringsort* (vilket innefattar uppgift om län, kommun och församling) vara ett geografiskt sökbegrepp. De uppgifter som lämnas ut är namn och adress. Den registrerade adressen behöver dock inte vara en adress inom folkbokföringsorten. Detta kan vara fallet om det gäller en tillfällig vistelse på annan ort som inte innebär att folkbokföringsorten ska ändras. I sådana fall är det en god serviceåtgärd att även folkbokföringsorten ska kunna anges i utlämnandet i sådana fall.

Den som vill ha adresser för ett utskick kan ha ett intresse av om den registrerade är man eller kvinna. Som regel, men inte alltid, kan detta utläsas av personens förnamn. Det är dock inte ett praktiskt sätt att kunna hantera större mängder av uppgifter. Uppgift om kön kan i dag inte lämnas ut för urvalsändamål, men uppgift om kön kan användas som sökbegrepp. Det är alltså möjligt att i dag få ut två listor, en med urval av män och en med urval av kvinnor, men inte en gemensam lista där det för varje person anges om det är en man eller en kvinna.

Förslaget är att möjligheten att få ut ytterligare uppgifter ska vara begränsad till fall där det finns ett godtagbart behov av att få ut uppgiften. Det ska finnas särskilda skäl för ett utlämnande. Det är lämpligt att Skatteverket, med stöd av 2 a § förordningen (1998:1234) om det statliga personregistret, använder Sparnämnden för att bygga upp en lämpligt avvägd praxis i fråga om vilka skäl som motiverar ett utlämnande för respektive uppgifter.

Förslaget innebär att en ny paragraf, 12 §, införs i förordningen om det statliga personregistret.

4.2.5 Statistiska bearbetningar

Promemorians förslag: Det föreslås att en särskild bestämmelse om behandling för statistiska bearbetningar tas bort.

Skälen för förslagen: I 13 § förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret finns särskilda bestämmelser om att uppgifter får behandlas för statistiska bearbetningar om resultatet redovisas i en avidentifierad form. Denna typ av bearbetning ryms inte inom de 3 § lagen om det statliga personadressregistret angivna ändamålen. Det finns inte någon efterfrågan på körningar av detta slag och de tekniska systemen innehåller i dag inga förutsättningar för att göra sådana körningar. Utifrån det förhållandevis begränsade antalet uppgifter i SPAR torde det vara lämpligare att hämta uppgifter för ett sådant ändamål från annat håll, t.ex. från SCB.

Bestämmelsen bör därför tas bort.

4.2.6 Gallringstid för utflyttade

Promemorians bedömning: I promemorian lämnas ett förslag till en teknisk lösning för att ge utrymme för en längre gallringstid för uppgifter om en person som avregistreras från SPAR som utflyttad. Vid en bedömning av för- och nackdelar med en sådan ordning anses nackdelarna överväga varför en sådan ändring inte förordas.

Skälen för bedömningen: I avsnitt 4.2.3. föreslås att det i SPAR också ska få föras uppgift om att en avregistrering görs pga. utflyttning. Som tillägg till det ursprungliga uppdraget har även getts i uppdrag att överväga om en längre gallringstid bör ges avseende uppgifter om en person som avregistrerats ur SPAR pga. Utflyttning.

Om en person har flyttat ut från Sverige och har bott utomlands i mer än tre år så finns inga uppgifter om personen i SPAR. Detta kan medföra problem ur olika sammanhang. Har hon t.ex. bankkonton i Sverige så får banken inte längre några uppgifter från SPAR. Om personen besöker Sverige har t.ex. ett apotek inga uppgifter om personen från SPAR. Från denna utgångspunkt skulle det finnas fördelar med att uppgifter om dessa personer sparades längre tid än tre år. Detta får vägas mot att det också finns nackdelar med att spara uppgifter om utvandrare i SPAR under längre tid. Uppgifterna om personen dateras inte upp automatiskt efter utflyttningen. Om personen har flyttat till annan adress i utlandet än den hon ursprungligen flyttade ut till, så finns inte den nya adressen i SPAR, om inte den enskilde själv har anmält ny adress till folkbokföringen. Ofta lämnas inte en sådan anmälan. Ju längre tid som går efter utvandringstillfället desto sämre blir kvalitén på uppgiften i folkbokföringen och därmed även i SPAR. En annan källa till fel kan vara att den utflyttade har avlidit i utlandet och att dödsfallet inte har rapporterats till Sverige. I folkbokföringen och SPAR framstår det felaktigt i så fall som att den utflyttade fortfarande är i livet. Det är en avvägning mellan fördelarna för vissa individer å ena sidan och kvalitén och förtroendet för SPAR å andra sidan.

Vid en sammanvägning av för- och nackdelar är promemorians bedömning att nackdelarna med en längre gallringstid överväger. En förlängning av gallringstiden bör därför inte göras. Skulle ändå fördelarna anses vara övervägande kan en lämplig avvägning kan vara att förlänga tiden till 5 år.

En längre skulle kunna genomföras genom en ändring av 16 § förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret enligt nedanstående.

16 §

Om en person avregistreras från folkbokföringen, *skall* uppgifter enligt 4 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret gallras när de inte längre är nödvändiga för ändamålen med behandlingen, dock senast tre år efter det att uppgiften om avregistrering från folkbokföringen registrerades i

Om en person avregistreras från folkbokföringen, *ska alla* uppgifter om personen gallras ur SPAR när de inte längre är nödvändiga för något ändamål i SPAR.

SPAR.

Om avregistreringen avser utflyttad enligt 20 § folkbokföringslagen (1991:481) ska en gallring enligt första stycket dock alltid göras senast fem år efter att uppgiften om avregistrering registrerats i SPAR, och i övriga fall senast tre år efter samma tidpunkt.

5 Ikraftträdande

Förslagen i denna promemoria kan lämpligen träda i kraft den 1 januari 2015.

6 Konsekvensutredning

6.1 Folkbokföring

6.1.1 Allmänt

Förslagen innehåller tre delar, ändringar avseende regleringen av vilka uppgifter som kan lämnas ut till andra myndigheter i elektronisk form, möjligheten för enskilda att få ut uppgifter, såsom personbevis, i elektronisk form samt möjlighet för Skatteverket att i folkbokföringsverksamheten föra ett register över vägledande avgöranden.

6.1.2 Konsekvenser för enskilda

Förslagen avseende möjlighet för enskilda att få ut uppgifter elektroniskt innebär en ökad grad av service för de enskilda.

Förslagen har samtidigt utformats med beaktande av behovet av att skydda enskildas personliga integritet.

Förslagen synes inte ha någon påverkan på företag. Förslagen innebär inte ökade kostnader för enskilda.

6.1.3 Konsekvenser för andra myndigheter

Den nuvarande regleringen får anses i huvudsak tillgodose det behov av folkbokföringsuppgifter som andra myndigheter har. Det finns dock fall där nya behov kan identifieras som faller utanför den nuvarande regleringen där det krävs lag- eller förordningsändringar för att öppna berättigade möjligheter till utlämnande. Förslaget är att öppna för möjligheten att lösa dessa frågor på myndighetsnivå. Förslagen skapar en möjlighet att snabbare, enklare och mer samhällsekonomiskt lösa sådana frågor.

Förslagen torde på sikt innebära samhällsvinster. Dessa är dock svåra att uppskatta.

6.1.4 Konsekvenser för Skatteverket

Förslaget avseende utlämnande av uppgifter till myndigheter utgör en grund för Skatteverket att utveckla lösningar för utlämnande på ett praktiskt och ekonomiskt sätt.

Ökade möjligheter att lämna ut uppgifter till enskilda elektroniskt innebär möjligheter till ett mer ekonomiskt utlämnande för Skatteverket. Det utgör en del i strävandet efter att få ner volymerna på ett kostnadskrävande utlämnande på papper.

Förslaget avseende vägledande avgöranden är ett viktigt bidrag till att kunna upprätthålla en enhetlig och korrekt bedömning av rättsliga frågor inom arbetsområdet.

6.2 Det statliga person- och adressregistret

6.2.1 Allmänt

Förslagen avser en anpassning av regleringen till vad som gäller på folkbokföringsområdet, en modernisering av lagstiftningen och förbättrade möjligheter att tillhandahålla efterfrågade uppgifter.

6.2.2 Konsekvenser för enskilda

Förslagen syftar i huvudsak till att kunna ge en bättre service till användarna av registret bl.a. genom förbättringar i möjligheterna att få ett bra urval av namn och adresser för olika former av utskick. Förändringarna torde ha en viss positiv ekonomisk effekt för dessa användare genom att de på ett effektivare sätt kan få tillgång till sökta uppgifter.

6.2.3 Konsekvenser för Skatteverket

Samordningen mellan folkbokföringsverksamheten och det statliga person- och adressregistret förbättras och möjligheterna att ge efterfrågad service förbättras. Förslagen har inte några betydelsefulla ekonomiska konsekvenser.

7 Författningskommentarer

7.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret

2 §

I ett nytt andra stycke anges att Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för behandlingen av uppgifter i SPAR. Ändringen innebär att uppgiften flyttas från 2 § i förordningen.

2 a §

En ny paragraf införs där det regleras att termer och uttryck som används i regleringen av SPAR ska ha samma betydelse som i folkbokföringslagen (1991:481). Syftet med bestämmelsen är att ytterligare förbättra samordningen mellan folkbokföring och SPAR. Frågan behandlas i avsnitt 4.2.2.

3 § och rubriken närmast före 3 §

Rubriken närmast före 3 § ändras från ”Registerändamål” till ”Ändamål” i syfte att modernisera texten.

I punkt 2 läggs forskning och marknadsundersökning till som grund för att ta ut urval. Det är vanligt att urval görs för utskick inom dessa typer av verksamheter. Forskning och marknadsundersökning betraktas i det sammanhanget som ”annan därmed jämförlig verksamhet”. Mot bakgrund av att det är vanligt förekommande att utdrag görs för dessa verksamheter är det rimligt att de uttryckligen anges i författningstexten.

Vidare görs vissa justeringar i texten. Ordet ”urvalsdragning” ersätts med ”ta ut urval”. Begränsningen ”namn och adress” tas bort för att ge utrymme för den möjlighet att lämna ut vissa ytterligare uppgifter vid utlämnande för urvalsändamål som föreslås i 11 a § förordningen. Frågan behandlas i avsnitt 4.2.4.

4 § och rubriken närmast före 4 §

Rubriken närmast före 4 § ändras från ”Registerinnehåll” till ”Innehåll” i syfte att modernisera texten.

Vissa uppgifter läggs till i uppräkningsdelen av uppgifter som får behandlas i SPAR. Frågan behandlas i avsnitt 4.2.3. Ordningen i uppräkningsdelen anpassas till motsvarande uppräkningsdelen i 2 kap. 3 § lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser
Ikraftträdande 1 januari 2015.

7.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet

1 kap.

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelse om vilka uppgifter som får behandlas enligt lagen. En ny punkt, 8, avseende vägledande avgöranden läggs till i paragrafen. Frågan behandlas i avsnitt. 4.1.3.

2 kap.

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om de ändamål för vilka uppgifter får behandlas i folkbokföringsdatabasen. En ny punkt, 18, avseende kvarskrivning läggs till i första stycket. Frågan behandlas utförligare i avsnitt 4.1.1.1.

8 §

Paragrafen behandlar direktåtkomst för en myndighet till uppgifter i folkbokföringsdatabasen.

Första stycket motsvarar första meningen i nuvarande bestämmelse. Första stycket enligt förslaget redovisar vilka uppgifter i folkbokföringsdatabasen som alla myndigheter får ha direktåtkomst till utan någon prövning. Till denna lista läggs även uppgift om distrikt.

Andra stycket är nytt och motsvarar delvis andra meningen i den nuvarande bestämmelsen. Andra stycket reglerar uppgifter som en myndighet får ha tillgång till genom direktåtkomst till folkbokföringsdatabasen om myndigheten behöver uppgiften för sin verksamhet och om direktåtkomst inte är olämpligt ur integritetssynpunkt.

Frågan behandlas i avsnitt 4.1.1.2. och 4.1.1.3

9 §

Paragrafen behandlar regleringen av en enskilds direktåtkomst.

I *andra stycket* görs dels en följdändring föranledd av den föreslagna ändringen i 2 kap. 8 §, dels en utvidgning avseende de uppgifter som en enskild som mest kan få åtkomst till genom direktåtkomst till att även omfatta uppgift om samband med den enskilde.

Nuvarande hänvisning till 2 kap. 8 § första *meningen* ska ersättas med en hänvisning till 2 kap. 8 § första *stycket*.

Frågan om en utvidgning avseende sådant samband med den enskilde, som avses i 2 kap. 3 § p. 10 i lagen, behandlas i avsnitt 4.1.2.1.

10 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppgifter som inte får användas som sökbegrepp.

I 2 kap. 3 § föreslås att uppgift om kvarskrivning läggs till som en uppgift som får behandlas i folkbokföringsdatabasen. I 2 kap. 10 § anges att uppgiften om kvarskrivning inte får användas som sökbegrepp. Frågan behandlas i avsnitt 4.1.1.1.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Ikraftträdande 1 januari 2015.

Ändringen i 2 kap. 8 § avseende distrikt ska träda i kraft 1 januari 2016.

7.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret

2 §

Paragrafen ska upphöra att gälla. Första meningen som innebär att Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för SPAR flyttas till lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret. Andra meningen som innebär att driften av SPAR får vara förlagd till servicebyråer kan tas bort. Bestämmelsen är i olika avseenden föråldrad. Att en myndighet kan köpa tjänster för drift av en databas är inte längre en fråga som behöver regleras i författning.

2 a §

I första stycket föreslås en följdändring grundat på att 8 a § i förordningen föreslås få beteckningarna 10 §.

5 § och rubriken närmast före 5 §

Rubriken närmaste för 5 § ändras från ”Utlämnande av uppgifter i elektronisk form” till ”Utlämnande för kontrolländamål”. Anledningen är att det föreslås att 5–8 §§ ska behandla enbart utlämnande för kontrolländamål (ändamål enligt 3 § 1 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret). Rubriken anpassas till detta.

I paragrafen ges en övergripande reglering av vilka uppgifter som ska kunna lämnas ut för kontrolländamålet. Frågan behandlas i avsnitt 4.2.1.

6 §

Förslaget utgör en följdändring till de föreslagna ändringarna i 4 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret.

9 § och rubriken närmast före 9 §

Nuvarande 9 § föreslås få beteckningen 13 § och nuvarande 11 § föreslås få beteckningen 9 §. Rubriken närmast före 11 § flyttas till 9 § och ändras till ”Sökbegrepp vid utlämnande för kontrolländamål”. Förslaget bygger på att sammanföra bestämmelser om utlämnande för kontrolländamål med varandra och bestämmelser om utlämnande för urvalsändamål med varandra. Den frågan behandlas i avsnitt 4.2.1.

Förslaget innehåller följdändringar till de föreslagna ändringarna i 4 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret.

10 § och rubriken närmast före 10 §

Nuvarande 10 § får beteckningen 14 §. Nuvarande 8 a § får beteckningen 10 §. Närmast före 10 § införs rubriken ”Bruttoavisering”. Förslaget bygger på att

sammanföra bestämmelser om utlämnande för kompletteringsändamål med varandra och bestämmelser om utlämnande för urvalsändamål med varandra. Den frågan behandlas i avsnitt 4.2.1.

11 § och rubriken närmaste före 11 §

Närmast före 11 § införs en ny rubrik ”Utlämnande för urvalsändamål”. Rubriken avser innehållet i 11–13 §§.

Nuvarande 11 § får beteckningen 9 §.

En ny 11 § införs.

I *första stycket* regleras vad som, som huvudregel, får lämnas ut för urvalsändamålet (ändamål enligt 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret) för den som är 16 år eller äldre.

I *andra stycket* regleras möjligheten att i särskilda fall lämna ut fler uppgifter än enbart namn och adress för urvalsändamål (ändamål enligt 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret). Bestämmelsen är ett komplement till huvudregeln i första stycket.

Frågan om att kunna lämna ut ytterligare uppgifter för urvalsändamålet behandlas utförligare i avsnitt 4.2.4.

11 a §

En ny 11 a § införs som reglerar vilka uppgifter som får lämnas ut avseende den som är under 16 år. Bestämmelsen är ett komplement till den föreslagna 11 §.

12 § och rubriken närmast före 12 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om begränsning av vilka sökbegrepp som får användas vid utlämnande för urvalsändamål.

Närmast före 12 § införs en ny rubrik ”Sökbegrepp vid utlämnande för urvalsändamål”.

I paragrafen görs följdändringar med anledning av de föreslagna ändringarna i 4 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret.

13 §

Nuvarande 13 § upphör. Paragrafen innehåller bestämmelser om statistiska bearbetningar. Frågan behandlas i avsnitt 4.2.5.

Nuvarande 9 § får beteckningen 13 §. Närmast före 13 § införs en ny rubrik ”Urvalsspärr”.

14 §

Nuvarande 14 § får beteckningen 18 §.

Nuvarande 10 § får beteckningen 14 §, Rubriken närmast före nuvarande 10 § flyttas till 14 §.

Enligt den nuvarande regleringen ska Skatteverket se till att den som hämtar uppgifter från SPAR ska ange källa om uppgifterna används för direktreklam. Det föreslås att bestämmelsen formuleras så att ansvaret för att lämna uppgift om källa ligger på den som använder uppgifterna för reklamändamål. Skatteverkets skyldighet är att upplysa om skyldigheten och att lämna nödvändig information.

18 §

Nuvarande 14 § betecknas 18 §.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Ikraftträdande 1 januari 2015.

7.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet

12 §

Nuvarande 12 § ska upphöra att gälla.

En ny 12 § införs enligt följande.

Första stycket i förslaget reglerar utlämnande till annan myndighet på medium för automatiserad behandling av uppgifter som hade kunnat lämnas ut genom direktåtkomst. Grundregeln i förslaget är att uppgifter som kan lämnas ut genom direktutkomst också ska kunna lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

Andra stycket i förslaget innebär en utvidgning av första stycket genom att uppgifter utöver vad som följer av första stycket får lämnas ut genom s.k. bruttoavisering. Vid bruttoavisering är det den mottagande myndigheten som ska gallra sådana uppgifter som den inte får behandla.

Tredje stycket i förslaget reglerar utlämnande av enstaka uppgifter utöver vad som följer av de två första styckena.

De föreslagna ändringarna behandlas i avsnitt 4.1.1.2. och i avsnitt 4.1.1.3.

12 a §

Paragrafen ska upphöra att gälla. Innehållet täcks av förslaget till ny 12 §.

13 §

Förslaget innebär en följdändring föranledd av att nuvarande 12 § föreslås upphävas.

14 §

Förslaget innebär en följdändring föranledd av att nuvarande 12 § föreslås upphävas.

15 §

Paragrafen behandlar utlämnande till enskild på medium för automatiserad behandling.

Första stycket motsvarar första meningen i den nuvarande bestämmelsen. Förslaget behandlar utlämnande till den enskilde själv.

Andra stycket är nytt och motsvarar delvis andra meningen i den nuvarande bestämmelsen. Förslaget behandlar möjlighet för en enskild att få tillgång till uppgifter om annan. Förslaget innebär delvis en utvidgning i förhållande till vad som gäller i dag.

Frågan behandlas i avsnitt 4.1.2.2.

16 §

Ändringen innebär en följdändring föranledd av den föreslagna ändringen i 2 kap. 8 § lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Nuvarande hänvisning till 2 kap. 8 § första *meningen* ska ersättas med en hänvisning till 2 kap. 8 § första *stycket*.

17 §

Bestämmelsen behandlar utlämnande till en enskild genom direktåtkomst.

Första stycket motsvarar delvis första meningen i den nuvarande bestämmelsen. Bestämmelsen behandlar utlämnande av uppgifter om den enskilde. I förslaget har lagts till en möjlighet till utlämnande motsvarande ett personbevis för den enskilde som också kan innehålla vissa uppgifter om andra personer.

Andra stycket är nytt och motsvarar andra meningen i den nuvarande bestämmelsen. Ändringen innebär en viss utvidgning av vilka uppgifter som kan finnas i ett barns personbevis som görs tillgängligt för dess vårdnadshavare genom direktåtkomst. I förslaget har en ändring gjorts till följd av den föreslagna ändringen i 2 kap. 8 § lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Nuvarande hänvisning till 2 kap. 8 § första *meningen* ska ersättas med en hänvisning till 2 kap. 8 § första *stycket*.

Tredje stycket motsvarar andra stycket i nuvarande paragraf. En ändring har gjorts till följd av att nuvarande första stycke delas upp på två stycken.

Frågorna behandlas närmare i avsnitt 4.1.2.1.

Bilaga 1, Uppdraget

Uppdrag från regeringskansliet att se över vissa registerfrågor. Delfrågor i uppdraget som behandlas i denna promemoria har markerats med ett kantstreck.

Regeringsbeslut 2012-11-15
Finansdepartementet

Fi2012/4241 (delvis)

Uppdrag till Skatteverket att utreda vissa frågor om behandling av uppgifter i Skatteverkets verksamheter

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Skatteverket att, enligt de närmare instruktioner som anges nedan, utreda behovet av författningsändringar i de lagar och förordningar som reglerar Skatteverkets behandling av uppgifter i den brottsbekämpande verksamheten, beskattningsverksamheten, folkbokföring-verksamheten och verksamheten med det statliga personadressregistret SPAR.

Bakgrund

De författningar som reglerar behandlingen av uppgifter inom Skatteverkets verksamhetsområden tillkom för mer än tio år sedan. Såväl den tekniska utvecklingen i samhället som utvecklingen av lagstiftningen på området avseende personuppgiftsbehandling har lett till det finns behov av att överväga vissa ändringar i författningarna.

Närmare om uppdraget

Mot bakgrund av ikraftträdandet av den nya polisdatalagen (2010:361) ska Skatteverket utreda vilka författningsändringar som behövs i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar och förordningen (1999:105) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar i syfte att underlätta ett modernt och effektivt brottsbekämpande arbete där hänsyn tas till den personliga integriteten för de registrerade. Detta gäller särskilt inom underrättelseverksamheten. Skatteverket ska också analysera verkets behov av att kunna behandla personuppgifter inom den brottsbekämpande verksamheten på grund av internationella förpliktelser.

I fråga om lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska Skatteverket överväga om verksamheterna med bouppteckningar, dödsboanmälningar och fastighetstaxering ska lyftas ut ur beskattningsdatabasen och om behandlingen av uppgifter i dessa verksamhetsområden i stället ska regleras särskilt. Vidare ska Skatteverket överväga ändringar i förordningens bestämmelser om gallring med anledning av de tekniska svårigheterna att skilja mellan vad som är en

handling och vad som är en uppgift i registerdelen av beskattningsdatabasen. Även de bestämmelser som reglerar vilka uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen bör ses över. Slutligen ska Skatteverket överväga om ändringar bör göras i bestämmelserna om utlämnande till enskilda på medium för automatiserad behandling av uppgifter ur beskattningsdatabasen som dessa får ta del av, i de fall då Skatteverket finner bestämmelserna vara för begränsande i förhållande till samhällets behov.

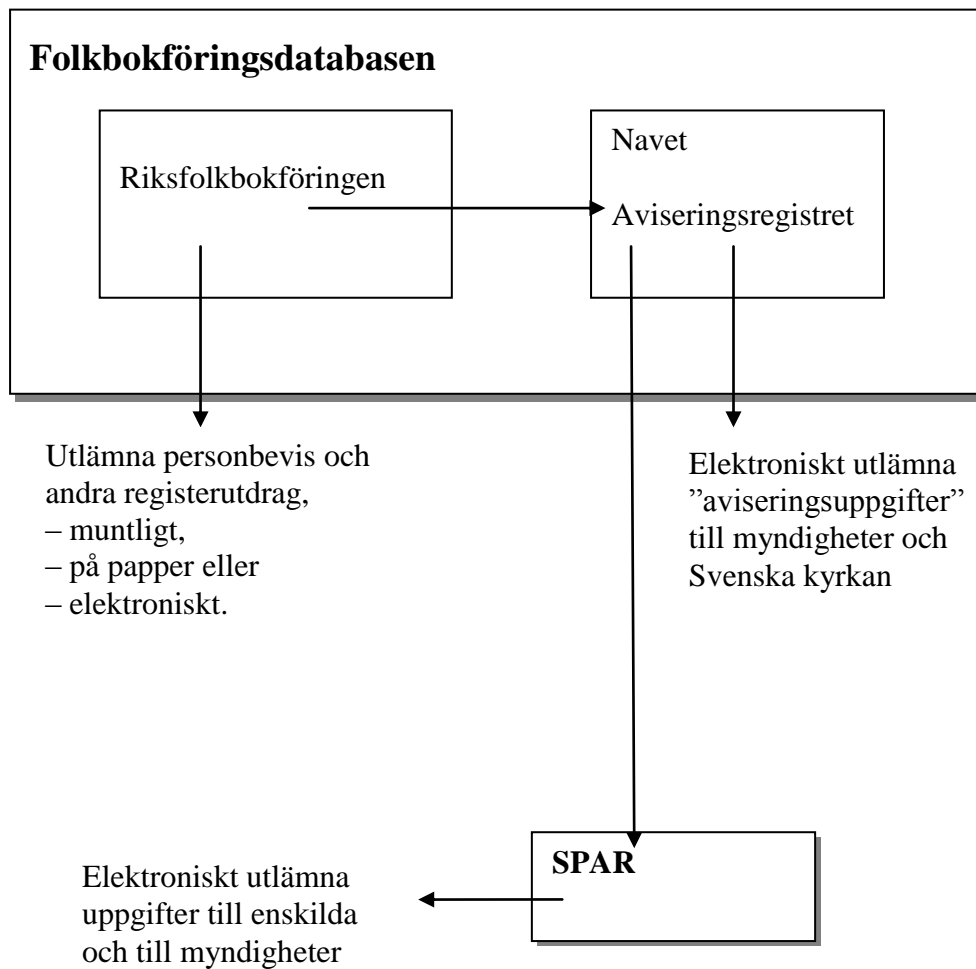
I fråga om lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet och förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet ska Skatteverket ta fram underlag rörande de författningsförslag som Skatteverket finner föranleds av uppdraget att utveckla och effektivisera tillhandahållandet av folkbokföringsuppgifter i samhället fas 2, Skatteverkets slutrapport 2009-11-16 (Fi2009/7311). Vidare ska Skatteverket överväga om ändringar behöver göras i bestämmelserna om utlämnande till enskilda på medium för automatiserad behandling av uppgifter ur folkbokföringsdatabasen som dessa får ta del av, i de fall då Skatteverket finner bestämmelserna vara för begränsande i förhållande till samhällets behov.

Sedan den 1 januari 2009 är Skatteverket huvudman för det statliga personadressregistret SPAR. Behandlingen av personuppgifter i registret regleras i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret och förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret. Skatteverket ska överväga vilka författningsändringar som behövs för att modernisera regleringen och uppnå en bättre överensstämmelse med regleringen om behandling av personuppgifter i folkbokföringsverksamheten.

Skatteverket ska under uppdragets gång hålla sig informerat om utvecklingen av de nya rättsakter om dataskydd som för närvarande förhandlas inom EU.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 1 mars 2014. Delrapporteringar får ske vid tidigare datum om Skatteverket bedömer det nödvändigt med hänsyn till behov av ikraftträdande. Rapporteringen ska innehålla motiverade författningsförslag och analys av de konsekvenser som förslagen föranleder, särskilt förslagens påverkan på personlig integritet.

Bilaga 2, Skiss över utlämnande från folkbokföringsdatabasen och SPAR

Bilaga 3 TIFOS2 Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet att 2 kap 3 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap 3 §

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. person- eller samordningsnummer,
2. namn,
3. födelsetid,
4. födelsehemort,
5. födelseort,
6. adress,
7. folkbokföringsfastighet, lägenhetsnummer, folkbokföringsort och folkbokföring under särskild rubrik,
8. medborgarskap,
9. civilstånd,
10. make, barn, föräldrar, vårdnadshavare och annan person som den registrerade har samband med inom folkbokföringen,
11. samband enligt 10 som är grundat på adoption,
12. inflyttning från utlandet,
13. avregistrering enligt 19-21 §§ folkbokföringslagen (1991:481),
14. anmälan enligt 5 kap. 2 § vallagen (2005:837), *och*
15. gravsättning.

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. person- eller samordningsnummer,
2. namn,
3. födelsetid,
4. födelsehemort,
5. födelseort,
6. adress,
7. folkbokföringsfastighet, lägenhetsnummer, folkbokföringsort och folkbokföring under särskild rubrik,
8. medborgarskap,
9. civilstånd,
10. make, barn, föräldrar, vårdnadshavare och annan person som den registrerade har samband med inom folkbokföringen,
11. samband enligt 10 som är grundat på adoption,
12. inflyttning från utlandet,
13. avregistrering enligt 19-21 §§ folkbokföringslagen (1991:481),
14. anmälan enligt 5 kap. 2 § vallagen (2005:837),
15. gravsättning,
16. uppgift om kvarskrivning och
17. nordisk identitetsbeteckning för den som inflyttar från utlandet.

I databasen får uppgifter behandlas som den 30 juni 1991 enligt särskilda bestämmelser var antecknade i sådan personakt som avses i 16 § i den upphävda folkbokföringskungörelsen (1967:495), oavsett om uppgifterna är sådana som avses i 1 kap. 6 §.

I ärenden om tilldelning av personnummer enligt 18 b § folkbokföringslagen eller samordningsnummer får även anges grunden för tilldelningen och de handlingar som har legat till grund för identifiering. I ärenden om tilldelning av samordningsnummer får även anges grunden för tilldelningen, de handlingar som har legat till grund för identifiering samt uppgift om att det råder osäkerhet om personens identitet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Förslag till förordning om ändring i förordning (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om förordning (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet,

dels att 12 § ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas tre nya paragrafer, 12 a, 12 b och 12 c av följande lydelse och

dels att 18 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

För ändamål som avses i 1 kap. 4 § 5 och 6 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får uppgifter som avses i 2 kap. 3 § nämnda lag lämnas ut till en myndighet. *Endast de senast registrerade uppgifterna om en person får lämnas ut.*

En tidigare registrerad uppgift får lämnas ut om den avser

1. *person- eller samordningsnummer,*

2. *folkbokföringsfastighet, lägenhetsnummer, folkbokföringsort och folkbokföring under särskild rubrik som ersatts av en ny uppgift, om utlämnandet sker inom två år*

För ändamål som avses i 1 kap. 4 § 5 och 6 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets

folkbokföringsverksamhet får uppgifter som avses i 2 kap. 3 – 4 §§ nämnda lag lämnas ut till en myndighet.

efter utgången av det år då ändringen registrerades, och

3. datum för inflyttning från utlandet om utlämnandet sker inom fyra år efter utgången av det år då uppgiften registrerades.

För ändamål som anges i första stycket får inte lämnas ut uppgift

1. om annan person än make, barn, föräldrar och vårdnadshavare som den registrerade har samband med inom folkbokföringen,

2. om samband som är grundat på adoption,

3. om gravsättning,

4. om land från vilket inflyttning skett, *eller*

5. som avses i 2 kap. 3 § andra stycket lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

Uppgifter som lämnas ut med stöd av första *och andra* stycket och som den mottagande myndigheten inte får behandla *skall* omedelbart gallras.

För ändamål som anges i första stycket får inte lämnas ut uppgift

1. om annan person än make, barn, föräldrar och vårdnadshavare som den registrerade har samband med inom folkbokföringen,

2. om samband som är grundat på adoption,

3. om gravsättning,

4. om land från vilket inflyttning skett,

5. *om nordisk identitetsbeteckning för den som inflyttar från utlandet,*

6. som avses i 2 kap. 3 § andra stycket lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet, *eller*

7. *som avses i 2 kap. 4 § lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.-*

Uppgifter som lämnas ut med stöd av första stycket som den mottagande myndigheten inte får behandla *ska* omedelbart gallras.

12 a §

Uppgifter om registrering om land från vilket invandring skett enligt 2 kap. 3 § första stycket 12 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får lämnas ut till Försäkringskassan och Rikspolisstyrelsen.

12 b §

Uppgifter om nordisk identitetsbeteckning för den som inflyttar från utlandet enligt 2 kap. 3 §

första stycket 17 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får lämnas ut till Försäkringskassan, Migrationsverket och Statistiska centralbyrån.

12 c §

Uppgifter om beslutsgrund i ett ärende enligt 2 kap. 4 § lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får lämnas ut till Kronofogdemyndigheten och Rikspolisstyrelsen.

18 §

Vid utlämnande av uppgifter ur databasen för ändamål som avses i 1 kap. 4 § 5 och 6 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet skall avgift tas ut.

Vid annat utlämnande av uppgifter ur databasen får avgift tas ut.

Skatteverket fastställer avgifter för utlämnande av uppgifter ur databasen.

Vid utlämnande av uppgifter ur databasen får avgift tas ut.

Skatteverket får fastställa avgifter för utlämnande av uppgifter ur databasen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2012.

Bilaga 4 Sammanställd version av SPAR-förordningen med föreslagna ändringar

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter om behandlingen av personuppgifter som avses i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret (SPAR).

2 § Upphört

2 a § Skatteverkets beslut i frågor som avses i 10 § och 12 § första stycket denna förordning ska fattas av en särskild nämnd inom verket. Om det finns skäl för det, får Skatteverket bestämma att nämnden ska fatta beslut även i annat enskilt ärende enligt lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret eller denna förordning.

Närmare bestämmelser om nämnden, dess ledamöter och nämndens beslutförhet finns i förordningen (2007:780) med instruktion för Skatteverket.

3 § Användningen av SPAR får vara avgiftsbelagd.

Inhämtande av uppgifter

4 § De uppgifter som avses i 5 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret ska lämnas i elektronisk form till verksamheten med SPAR. Sekretess hindrar inte att uppgifterna lämnas ut.

Utlämnande för kontrolländamål

5 § Endast följande uppgifter får lämnas ut i elektronisk form för ändamål som anges i 3 § 1 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret, om inte annat följer av 7 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret eller 6–8 eller 13 §§,

1. person- eller samordningsnummer,
2. namn,
3. födelsetid,
4. adress,
5. folkbokföringsort,
6. civilstånd, och
7. avregistrering från folkbokföringen.

6 § Uppgifter om födelsehemort enligt 4 § första stycket 4 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får i elektronisk form lämnas ut endast till Rikspolisstyrelsen, Tullverket och polismyndigheter.

7 § Uppgifter om svenskt medborgarskap enligt 4 § första stycket 7 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får i elektronisk form lämnas

ut endast till Centrala studiestödsnämnden, Bolagsverket, Rikspolisstyrelsen, Tullverket och polismyndigheter.

8 § Uppgifter om make eller vårdnadshavare enligt 4 § första stycket 8 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får i elektronisk form lämnas ut endast till myndigheter, banker, kreditmarknadsföretag, försäkringsföretag, fondbolag, AIF-förvaltare, värdepappersbolag, betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar, kreditupplysningsföretag, pensionsstiftelser, inrättningar för detaljhandel med läkemedel som bedrivs med tillstånd enligt 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel, Apotekens Service Aktiebolag och Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag.

Uppgifter som avses i första stycket får i elektronisk form även lämnas ut till

1. sådana företag som på uppdrag av försäkringsföretag eller pensionsstiftelser administrerar försäkringar, pensioner eller liknande utfästelser, och

2. föreningar och stiftelser om uppgifterna behövs i samband med släktforskning.

Sökbegrepp vid utlämnande för kontrolländamål

9 § [11 §] För ändamål som anges i 3 § 1 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får som sökbegrepp endast användas uppgifter enligt 4 § första stycket 1–3 samt 5 och 6 lagen. Uppgifter enligt 4 § första stycket 5 och 6 lagen om det statliga personadressregistret får dock användas endast i kombination med uppgifter enligt 4 § första stycket 2 lagen.

Bruttoavisering

10 § [8 a §] Efter beslut av Skatteverket får vissa uppgifter som rör samtliga personer i SPAR lämnas ut i elektronisk form för ändamål som avses i 3 § 1 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret (bruttoavisering). Detta gäller uppgifter för en viss period om ändring av namn, personnummer, födelsetid, adress, folkbokföringsort och make eller vårdnadshavare samt avregistrering från folkbokföringen enligt 4 § första stycket 1–5, 8 och 9 samma lag.

Bruttoavisering får endast medges den som i sin verksamhet regelmässigt behandlar uppgifter om en betydande del av befolkningen och fortlöpande behöver uppdatera dessa. För sådant utlämnande gäller också att uppgifter om personer som inte har direkt samband med mottagarens verksamhet ska gallras i omedelbar anslutning till uppdateringen.

Utlämnande för urvalsändamål m.m.

11 § [ny] För ändamål som avses i 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret (urvalsändamål) får avseende person som är 16 år eller äldre lämnas ut endast uppgift om namn och adress om inte annat följer av andra stycket.

Utöver vad som följer av första stycket får även lämnas ut uppgift om

1. födelsetid,

2. kön, och
 3. folkbokföringsort,
 om det föreligger särskilda skäl och ett utlämnande inte är oskäligt ur integritetssynpunkt.

11 a § [ny] För urvalsändamål får avseende person under 16 år endast lämnas ut uppgift om

1. namn eller vårdnadshavares namn, och
2. vårdnadshavares adress.

Uppgifter om avliden person under 16 år får inte lämnas ut.

Sökbegrepp vid utlämnande för urvalsändamål

12 § För ändamål som anges i 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får som sökbegrepp endast användas uppgifter enligt 4 § första stycket 1, 3–6 och 8–12 samma lag, om inte annat sägs i andra eller tredje stycket. Uppgifter enligt 4 § första stycket 10 och 12 lagen om det statliga personadressregistret ska då ordnas i klasser på det sätt som Skatteverket beslutar.

Uppgifter om barn yngre än åtta veckor och uppgifter enligt 4 § första stycket 10–12 lagen om det statliga personadressregistret om en person under 18 år får inte användas som sökbegrepp vid en behandling enligt första stycket.

Uppgifter om avregistrering från folkbokföringen på grund av dödsfall enligt 4 § första stycket 9 lagen om det statliga personadressregistret får användas som sökbegrepp vid en behandling enligt första stycket tidigast fyra veckor efter dödsfallet.

Urvalsspärr

13 § [9 §] På begäran av en registrerad ska det i SPAR anges att uppgifter om denne inte får behandlas för direktreklam enligt 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret (urvalsspärr). Uppgift om urvalsspärr får lämnas ut för ändamål enligt 3 § 1 samma lag om den registrerade har samtyckt till det.

Informationsskyldighet

14 § [10 §] Den som fått uppgifter utlämnade från SPAR och använder uppgifterna för direktreklam enligt 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret ska informera de registrerade om att uppgifterna hämtats ur SPAR och om vart de kan vända sig i frågor rörande SPAR.

Vid ett utlämnande av uppgifter för ändamålet direktreklam ska Skatteverket upplysa om skyldigheten enligt första stycket och lämna nödvändig information för att denna skyldighet ska kunna fullgöras.

Gallring

15 § Uppgifter enligt 4 § första stycket 1–8 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret ska gallras när de inte längre är nödvändiga för

ändamålen med behandlingen, dock senast tre år efter det att en ny, motsvarande uppgift registrerades.

Uppgifter enligt 4 § första stycket 10–12 lagen om det statliga personadressregistret ska gallras när de inte längre är nödvändiga för ändamålen med behandlingen, dock senast när en ny, motsvarande uppgift registreras.

16 § Om en person avregistreras från folkbokföringen, skall uppgifter enligt 4 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret gallras när de inte längre är nödvändiga för ändamålen med behandlingen, dock senast tre år efter det att uppgiften om avregistrering från folkbokföringen registrerades i SPAR.

17 § Skatteverket får meddela föreskrifter om

1. giltighetstid för Skatteverkets beslut enligt lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret och denna förordning,
2. giltighetstid för användning av uppgifter som har lämnats ut för ändamål som avses i 3 § 2 lagen om det statliga personadressregistret,
3. villkor för säkerhet och hantering vid utlämnande av uppgifter i elektronisk form ur SPAR.

Skatteverket får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av lagen om det statliga personadressregistret och denna förordning.

Misstanke om oriktig uppgift

18 § [14 §] Vid misstanke om att en uppgift som är hämtad ur SPAR är oriktig, ska den som i tjänsten har tagit del av uppgiften genast anmäla det till Skatteverket.